Aventuri în Himalaya

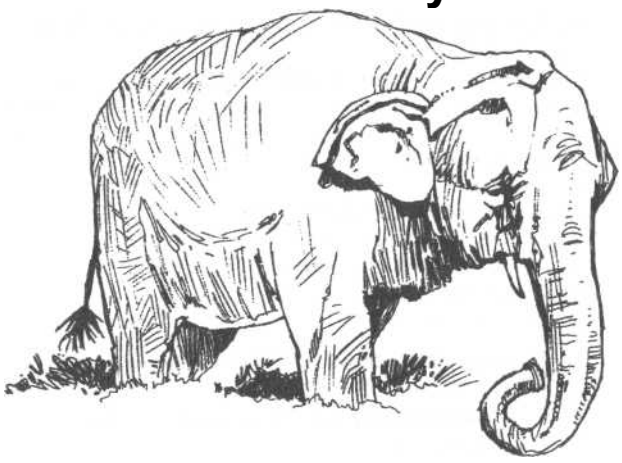

Penny Reeve

Editura Casa Cărţii, Oradea 2010

Himalayan Aaventures fi Copyright 2005 Penny Reeve Published in 2005 by Christian Focus Publications, Geanies House, Feam, Tain, Ross-shire, IV20 ITW, Great Britain. AH rights reserved.
Citatele biblice sunt luate din Sfânta Scriptură, traducerea Dumitru Cornilescu.
Toate drepturile asupra ediţiei în limba română aparţin editurii Casa Cărţii.
Orice reproducere sau selecţie de texte din această carte este permisă doar cu aprobarea în scris a editurii Casa Cărţii, Oradea.

Aventuri îlt Himalaya
de Penny Reeve
Copyright © 2010 Editura Casa Cărţii
O. P. 2, C. P. 30. 410670 Oradea
Tel. / Fax: 0259-H69057; 0359-800761; 0728-874975
Email: infoSecasacartii.ro
www.ecasacartii.ro

Pentru Richard cu dragoste, pentru Binod şi prieteni cu speranţă
şi pentru Domnul meu Isus, autorul şi desăvârşitorul credinţei mele.

Descrierea *cfp* a Bibliotecii Naţionale a României REEVE, PENNY
Aventuri îh Himalaya / Penny Reeve. - Oradea Casa Cârtii, 2010
ISBN 978-973-8998-76-6 821.111-32=135.1
Traducerea: Doroteea Tatu
Editarea: Timeia Viman
Tehnoredactarea: Vasile Gabrian
Coperta: Adrian Mihocaş
Desenul de pe copertă: Andrada Manuela Oros
Tipărit la Imprimeria de Vest - Oradea

Cuprins

De unde vine ajutorul meu.....9
Liliacul şi copacul Yershi.....15
Ochi de vultur.....20
Maimuţa Mornei.....25
Există Yeti sau nu?.....32
Scăpaţi de furia ursului.....38
Salvamontul.....44
Niciodată să nu mergi singur în drumeţie! . . . 5l
Mâncătorul de oameni.....57
Elefanţii hoţi.....64
Dus de val.....69
Eu vreau să fiu fluture.....74
Cicatricile de la leopard.....79
Şarpe? Nu, mulţumesc!.....84
Glosar de cuvinte neobişnuite.....89
Chestionar.....90
Răspunsuri la chestionar.....92
Referinţe.....94

wa.e*-' ew|^^«

De unde vine ajutorul meu

Era micul-dejun. Eu abia îmi tăiam a doua clătită, când Shirley şi Helen *au* deschis *uşa* de la sufragerie, cu feţele roşii şi cu părul umed de transpiraţie.

— Nu există! spuse Helen în timp ce se *lăsă* în cel mai apropiat scaun şi începu să-şi descalte bocancul, îţi spun, nu există!

— Despre ce vorbiţi? am întrebat eu confuză. Unde aţi fost? Aproape aţi pierdut micul-dejun.

— O, mai bine nu, spuse Shirley. Dacă nu sunt nici munţi, şi nici clătite, atunci ce mai căutăm aici!?

— Nu sunt munţi? Suntem în Nepal, bineînţeles că sunt munţi, am spus eu.

— Nu şi astăzi, spuse Helen. Astăzi nu există.

— Sau cel puţin, dacă există, nu vor să-i vedem noi. Shirley îşi aruncă ghiozdanul pe unul din scaunele

din sufragerie şi se îndreptă spre masă.

Shirley şi Helen tocmai s-au întors de la dealul Sarangkot, cel mai bun loc de observare din Pokhara. Ele s-au trezit când încă era întuneric, *au* urcat dealul şi au aşteptat ca soarele să picteze munţii în timp ce răsărea pentru orele zilei.

— Nu era nimic acolo sus, explică Shirley în timp ce se servea cu sirop. A fost mare păcat. Am ajuns acolo devreme, înainte ca autobuzele de turişti să vină şi să aglomereze totul, *dar* nici chiar de la turnul de observaţie nu am putut vedea nimic!

Ea îşi turnă o ceaşcă de ceai şi se lăsă pe spate cu un oftat.

M-am uitat afară pe geam acolo unde ştiam că erau munţii, dar se vedea doar nişte albeaţă. Zilele acestea norii se întrec să acopere vârfurile munţilor şi, dacă nu e înnorat, e înceţoşat, iar munţii dezvăluie fantome undeva în depărtare. Totuşi, sunt zile când cerul e senin şi munţii Himalaya se înalţă peste noi, ca şi când ar creşte în grădina din spate a Pokharei.

— Ei bine, am spus eu încercând să fiu încurajatoare, puteţi să mergeţi din nou altădată.

Helen şi Shirley *s-au uitat* una la alta şi au început să *râdă.*

— Da, dar nu curând! Erau epuizate.

Nepalezii au o vorbă: „Comorile Nepalului se găsesc în natură." Astfel, în fiecare an, munţii Himalaya atrag vizitatori în Nepal din toată lumea. Germani, israelieni, oameni din Marea Britanie, din Coreea, din India, din America, toţi vin să vadă munţii şi cei mai mulţi şi reuşesc. Pornesc în excursii pe *ps.* unii însoţiţi de ghizi, alţii singuri, şi apoi pleacă luând cu ei amintiri şi poze *ale* acestui loc uimitor. Dar sunt şi unii oameni care vin în Nepal şi nu pleacă aşa de repede. Ei au şansa, chiar dacă nu vor imediat, să urce Sarangkotul de mai multe ori. Ei sunt oameni ca Helen şi Shirley şi noi, care am venit în Nepal să lucrăm pentru o vreme.

Să lucrezi şi să trăieşti într-o altă ţară decât a ta poate fi o aventură. O aventură în care iei mâna lui Dumnezeu şi mergi unde te conduce El. Dar poate fi şi muncă grea. Trebuie să îţi iei adio de la *locurile şi de la* oamenii pe care îi iubeşti şi să mergi undeva total străin. Mai este de învăţat şi limba şi asta poate dura luni şi chiar ani. Sunt obiceiuri ciudate cu care trebuie să te obişnuieşti, unele care îţi plac (băutul a mult ceaf) şi altele care nu îţi plac (ritualuri religioase

care te trezesc în toiul nopţii). Poate fi greu să-ţi faci prieteni, să ştii cum să rămâi sănătos şi să nu te îmbolnăveşti mereu de diaree (am avut şi noi parte de aşa ceva!). Câteodată, în timp ce viaţa devine grea, e uşor să uiţi cui îi slujeşti şi de ce ai început aventura în primul rând.

îmi aduc aminte de o ocazie când eram la şcoală pentru învăţarea limbii şi totul părea imposibil. Ne

chinuiam cu verbele şi cu vocabularul şi ne adaptam *la*

apăsătoarea climă umedă, când unul dintre prietenii noştri ne-a amintit să privim în *sus.*

— Ne tot uităm în *ps,* spuse el într-o dimineaţă. Sărim peste bălţi, balegă şi canale deschise. Trebuie să ne ferim de taxiuri şi de copiii fugind spre şi de *la* şcoală. Poţi să fii aşa de preocupat uitându-te la drum şi pe unde mergi, încât uiţi să mai priveşti în sus şi să vezi munţii. Priviţi în sus! Vedeţi Machhapuchhare... stă pur şi simplu *acolo,* chiar dacă nu-l putem vedea în fiecare zi din cauza ploii sau a vremii, dar e *acolo,* arătând în sus şi amintindu-ne de Dumnezeu.

Nepalezii spun că Machhapuchhare e un munte sacru. Ei spun că nimeni nu *l-a* urcat şi nici nu fl va urca vreodată pentru că e atât de sacru, încât oricine încearcă va muri. înainte ca urcatul acestui munte să fie interzis, în 1957, a fost o echipă care a încercat să ajungă *la* vârf. Expediţia a ajuns până *la* 50 de metri depărtare de vârf, când căţărătorii nepalezi au refuzat să urce mai *sos.* Se temeau de mânia zeilor dacă era să urce muntele sfânt. Dar noi ştim că muntele nu e sacru. E parte din creaţie, făcut de Cel Sfânt. Pentru noi, el ne poate reaminti că Dumnezeu este în control şi că, chiar dacă nu-L putem *vedea* când ne uităm mereu la propriile noastre probleme sau viaţa pare înceţoşată. El e tot *acolo.* El ne iubeşte întotdeauna. Ne păzeşte întotdeauna. Având grijă întotdeauna. Noi doar trebuie să ne ridicăm ochii în sus şi să ne concentrăm asupra Lui.

îmi ridic ochii spre munţi... De unde-mi va veni ajutorul?
Ajutorul îmi vine de la Domnul, care a făcut cerurile şi pământul (psalmii l2l:l-2).

Liliacul şi copacul Yershi

Nepal e o ţară destul de mică, are forma unui cârnat, cu graniţa nordică ascunsă în munţii Himalaya şi graniţa sudică întinsă *de-a* lungul marilor câmpii joase. între câmpii şi munţi sunt văile şi dealurile şi, în

această zonă din Nepal, în joasele coline de la poalele munţilor, *la* 1.000 de metri deasupra nivelului mării, locuiesc oamenii chepang.
Oamenii chepang constituie unul dintre multele grupuri etnice *ale* Nepalului. Ei au propria lor limbă şi

multe tradiţii unice. Spre deosebire de alte grupuri de oameni cărora le place să-şi construiască satele în grămezi sau în grupuri, oamenii chepang îşi aşază casele din sate împrăştiate de-a lungul marginilor dealurilor. Dacă se uită în sus, văd munţii care fac Nepalul faimos. Dacă se uită în jos, văd Ţerai şi India. Peste tot în jurul lor sunt chei joase şi râuri abrupte şi jungla în care creşte copacul Yershi, cum este numit de oamenii chepang.
Yershi este un copac foarte mare cu frunze largi. Crengile se întind ca un acoperiş lăsând locul de dedesubt gol, răcoros şi umbros. Iarna, copacul înfloreşte, la vârful crengilor apărând grupuri de mici flori crem-gălbui, care sunt pline de nectar. Când cad florile, în mijloc rămâne un loc gol prin care poţi să treci un băţ sau o sfoară. După flori, vin nucile care pot fi măcinate, fierte şi mâncate, probabil acesta fiind motivul pentru care copacul are şi un alt nume: „Nuca de unt indiană". Dar dacă ai un copac Yershi şi o noapte cu întuneric beznă, ai putea merge la vânat cu oamenii chepang.
Oamenii chepang sunt experţi la vânătoarea de lilieci, în miezul unei nopţi de iarnă, ei se trezesc şi îşi iau plasele. Apoi, urmând cărările din junglă pe care le-au memorat dinainte, găsesc un copac Yershi plin de flori. Dacă eu aş merge cu ei, sunt sigură că m-aş împiedica şi aş cădea pe vreo coastă de deal abruptă, dar ei îşi cunosc jungla atât de bine, încât pot călători

în acest fel chiar şi pe întuneric. Odată ce ajung *la* copac, ei îşi montează plasele larg arcuite deschise între o prăjină de *bambus* şi copac. Un capăt *al* plasei e bine ancorat la pământ şi *la* copac, iar celălalt e ataşat de prăjina care e ţinută de un vânător mai departe. După ce zidul invizibil din plasă a fost montat sub acoperişul copacului, vânătorii aşteaptă. Perfect nemişcaţi şi în perfectă linişte, ei stau, sperând ca atunci când *sosesc* liliecii să nu atragă leoparzii cu ţipetele lor.
Unii lilieci din regiunea munţilor Himalaya mănâncă fructe, alţii mănâncă insecte şi gândaci, iar alţii mănâncă nectar. Liliecii consumatori de nectar sunt cei care vin să se hrănească din florile copacilor Yershi. Ei sug nectarul dulce ca sursa lor principală de mâncare, fără să-şi dea seama că în seara aceea vor fi prinşi şi vor deveni ei înşişi mâncare. Cum liliecii zboară pe sub copac, ei zboară direct în plasele chepang. Apoi, persoana care ţine prăjina o întoarce, închizând plasa şi prinzându-l pe liliac între două părţi de plasă. Apoi liliacul e tras jos, plasa deschisă din nou şi un alt liliac cade prins. Câteodată, într-o noapte bună, vânătorii chepang pot prinde până *la* 20 de lilieci sub un copac. Şi asta înseamnă o masă bună.
Când am auzit despre felul în care oamenii chepang vânează lilieci sub copacul Yershi, nu am putut decât să mă gândesc la Creatorul lumii noastre. El nu a făcut

lucrurile doar ici şi colo, sperând ca, la nimereală, toate să conlucreze frumos. Nu, copacul Yershi face un nectar delicios, nectarul atrage liliecii, care *la* rândul lor fertilizează copacul în timp ce mănâncă. Copacul e înalt cu o coroană uşoară dedesubt, perfectă pentru montarea unei plase. Iar oamenii chepang prind unii dintre lilieci ca să-şi suplinească dieta cu nişte proteine. Nu e grozav că atunci când ne încredem în Dumnezeu, ne încredem într-un Dumnezeu Care are un plan şi un scop pentru tot? El ştie de ce avem nevoie să creştem şi să trăim. El ştie ce face copacii Yershi să înflorească şi de ce liliecilor le place nectarul dulce - pentru că *asa* a creat El lumea. Nimic nu este accidental. "Iotul în

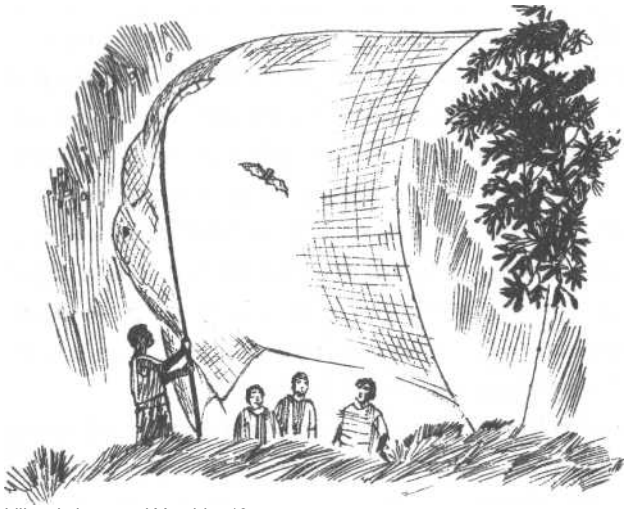

Liliacul şi copacul Yershi 19

creaţie poartă semnătura Lui. Chiar şi copacii Yershi, şi liliecii consumatori de nectar şi oamenii ca tine şi ca mine.

La început. Dumnezeu a făcut cerurile şi pământul. Dumnezeu S-a uitat la tot ce făcuse; şi iată că erau foarte bune (Genesa 1:1, 31).

Ochi de vultur

Un *dokho* e un coş mare de formă conică împletit din fâşii de bambus despicat. împletitura e largă şi are găuri mari şi rotunde aşa că poţi vedea cu uşurinţă ce este în coş. Dacă pui un cerc de frânghie în jurul coşului şi sus pe spatele tău, poţi să cari în spate acest *dokho* fără grijă. Prietena mea Karuna, care are zece ani, pune recipiente de plastic în *dokhoul*

20

Ochi de vultur 2l

ei şi duce apă de la cişmea până la ea acasă în fiecare dimineaţă. Tatăl ei are unul şi mai mare pe care-l umple cu îngrăşământ şi pe care îl duce jos *la* câmpul de porumb de la poalele dealului. Aceste coşuri sunt folosite pentru colectarea nutreţului pentru animale, pentru vânzarea conopidei sau a mandarinelor sau a spanacului amar şi verde pe care nepalezii îl numesc *saag.* Dar aş spune că cea mai interesantă folosinţă e atunci când coşul e golit şi întors cu susul în jos, câteodată cu o piatră *sau* un sac vechi deasupra. Tocmai când *dokhoul* e pe *os.* atunci începe el să ciripească!

Coşul în sine nu ciripeşte, bineînţeles, ci ceea ce se află dedesubt începe să facă zgomotul. în casele rurale ale Nepalului, *dokhourUe* sunt folosite ca ţarcuri temporare pentru găini. Sunt în special folositoare pentru protejarea unei cloşti cu pui. în Nepal, găinile domestice au destul de mulţi prădători, fot să fie furate noaptea de un leopard plimbăreţ. Ar putea fi trase în tufişuri de o nauri-musa (un fel de mangustă nepaleză). Sau, în timp ce ciugulesc fericite şi scormonesc în curte, ar putea fi zărite de un vultur.

Vulturii din Nepal, ca şi cei de peste tot, au o vedere grozav de bună. Ei zboară extrem de *sus* şi planează pe rafale de vânt ascendente, tot timpul uitându-se atent pe pământ. In înalt sunt prea sus pentru ca găinile şi puii să-i observe. De fapt, de cele mai multe ori ei trec

neobservaţi de toată lumea, chiar şi de oameni. Ei pot încet şi pe tăcute să-şi aleagă următoarea masă dintre puii cloştei, apoi îşi arcuiesc aripile spre înăuntru şi ţâşnesc în jos. ţipând în timp ce coboară.
Ţipătul vulturului îi atenţionează nu numai pe proprietarii puilor, care încep să dea din mâini în jur şi să strige: „Ha! Ha! *Ha\"* să sperie vulturul, dar o atenţionează şi pe cloşcă. Cu grijă, ea începe să cloncăne un cloncănit specific şi micii ei puişori îngheaţă pe loc. Acest truc uimitor pare că îl năuceşte complet pe vultur. El nu mai poate vedea puişorii fricoşi îngrămădindu-se în linişte aproape de sol. Tot ce vede el sunt proprietarii mânioşi ai puilor aruncând în sus ameninţări şi pietre. Aşa că, fără tragere de inimă, trebuie să abandoneze acest atac şi să plece. El s-ar putea să mai dea târcoale şi să aştepte ca puii să hoinărească din nou sau ca proprietarii să se aşeze şi să *bea* ceai sau ar putea încerca la o altă gospodărie. Dar când cloşca îşi dă seama că vulturul a plecat şi pericolul a trecut, ea cloncăne din nou. De data asta e un cloncănit diferit care înseamnă: „Bine, e sigur acum, haideţi să mai căutăm nişte grăunţe" şi toţi puii încep să scormonească în jur din nou... sau, în alte cazuri, proprietarii lor îi repezesc sub un *dokho* pentru tot restul după-amiezii.
Acei pui cunosc cloncănitul mamei lor *aşa* de bine încât chiar în confuzia şi în frica provocată de un atac

de vultur, ei pot să urmeze instrucţiunile ei. Mă întreb dacă şi noi ascultăm atât de bine ce are să ne spună Tatăl nostru ceresc. Este un verset în Biblie care spune: „Mă grăbesc şi nu preget să păzesc poruncile Tale" (Psalmii 119:60). Cuvântul lui Dumnezeu merită să fie ascultat. E plin de instrucţiuni şi de ajutor pentru noi. Sunt povestiri acolo care ne pot încuraja să mergem înainte. Sunt cuvinte care ne ajută să ştim ce să credem în timpuri confuze, cuvinte care ne reasigură de dragostea nepieritoare a lui Dumnezeu şi cuvinte care

ne atenţionează cu privire la ce ne poate răni. Ascultând de Dumnezeu, câteodată poate fi înfricoşător, dar când ne amintim că El este Creatorul nostru şi că El ştie ce e mai bine pentru noi, putem să ştim că ascultarea de el şi păzirea poruncilor Lui garantat e cel mai sigur lucru pe care l-am putea face vreodată.
Poruncile Tale mă fac mai înţelept decât vrăjmaşii mei (Psalmii 119:98).

Maimuţa Mornei

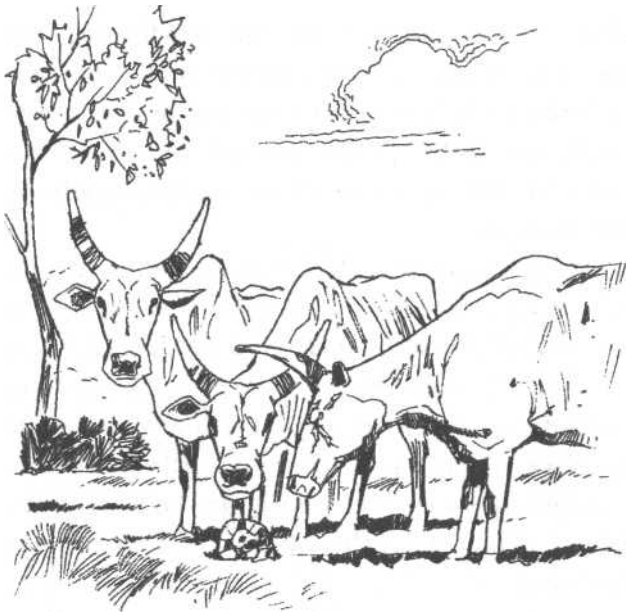

Casa noastră se află *la o* depărtare de doar cinci minute de mers pe jos până la şcoala fiicei noastre Lillian, dar chiar şi pe această distanţă scurtă sunt multe animale. De obicei sunt cel puţin trei vaci pe terenul de fotbal, printre care şi un taur foarte mare care pare a crede că lumea îi aparţine. Pe drum sunt găini şi raţe şi în şopronul cuiva este o capră. Altcineva are porumbei dresaţi ca să se întoarcă acasă

şi peste drum de *casa aceea* este un bivol ţinut pentru lapte. Câteodată vedem toate aceste animale într-o singură călătorie spre şcoală, câteodată îl vedem doar pe JacK, câinele cu trei picioare care îi aparţine prietenei mele Morna, dar într-o zi am văzut ceva neobişnuit pentru partea noastră de oraş: era o maimuţă mică de culoare cafeniu-roşiatică legată sus într-un copac.

Ce făcea *aşa* de neobişnuit nu era faptul că era o maimuţă, pentru că sunt multe maimuţe în Nepal. Mulţi locuitori ai Himalayei chiar cred că există un „zeu maimuţă". Templele uriaşe din Kathmandu mişună de maimuţe în weekenduri, fugind după oameni care au pungi de arahide sau bucăţi de fructe. A vedea o maimuţă nu era nimic neobişnuit, dar faptul că stătea într-un copac în partea noastră a Pokharei era neobişnuit.

Micuţa maimuţă, care, după cum am descoperit mai târziu, a fost numită Kanchi de stăpânii ei precedenţi, *a\/ea* cercei mari şi rotunzi în urechi şi un taiisman în jurul gâtului. Era greu de stăpânit chiar de *\a* început. Morna mi-a spus odată despre o maimuţică *bolnavă* pe care a văzut-o stând pe umărul unui preot hindus local. Ei îi fusese atât de milă de acea maimuţă încât şi-a promis că dacă va mai *vedea vreuna* legată şi maltratată aşa, o va *salva.* Şi acum stătea o maimuţă chiar pe gardul ei din faţă.

Morna ştie destul de multe despre animale. Ea este veterinar. Ea a fost cea care i-a tăiat piciorul rupt şi dureros *al* lui Jack. Ea ştie ce să facă atunci când un căţeluş înghite oase de pui, ea a operat vaci şi pisici şi la un moment dat a avut opt câini. Dar trebuie să recunosc că mă întrebam cum se va descurca cu o maimuţă, ce ar face cu ea şi cum o va hrăni.

Prima problemă era bineînţeles să-i găsească maimuţei o cuşcă pentru că, deşi Kanchi era un animal sălbatic, va avea nevoie de nişte restricţii dacă va fi să stea aproape de oameni. Ţinând-o închisă în casă nu ar fi bine nu numai pentru că Kanchi nu era dresată ca să meargă la toaletă, dar era şi *destul* de neastâmpărată. După doar o jumătate de oră de *stat* închisă în camera fiului Mornei, ea reuşise să facă *o* harababură *totală,* Morna o găsise stând pe jos pe unul din posterele de

pe perete şi pe care le trăsese jos, mestecând în gură *blue-tack* ca pe guma de mestecat! Trebuia să ia o cuşcă. Aşa că Morna îndepărtă bijuteriile maimuţei şi o duse *la* un tâmplar din *sat.* Acolo comandă o cuşcă mare cât de repede o puteau face astfel încât Kanchi să-şi poată petrece o parte a zilei legată cu o sfoară lungă şi căţărându-se prin copaci şi o parte în noua ei cuşcă. Dar, chiar şi cu rutine de acest fel, Morna ştia că acea maimuţă tot nu era un animal de companie.

Kanchi era un animal sălbatic Avea doar cam *şase* luni când Morna o *hă* prima dată, încă destul de mică să se hrănească cu laptele mamei ei. Ea ar fi trebuit să fie în compania altor maimuţe, cu surorile

şi cu mătuşile ei. Deşi Morna lăsa mica maimuţă Rhesus să stea deasupra cadrului uşii şi să urmărească familia servind micul-dejun sau să stea pe pervazul geamului şi să urmărească copiii jucându-se, Kanchi era tot o maimuţă.
In acele zile de început, Morna îşi petrecea destul de mult timp căutând informaţii despre maimuţa Rhesus. în sălbăticie, acest tip de maimuţă se hrăneşte cu fructe, cu insecte şi cu seminţe. Normal, ele ar trăi cam patru ani, dar în captivitate *(ca* şi într-o grădină zoologică bună sau într-un spaţiu îngrădit) pot să trăiască până *la* 30 de ani! O maimuţă femelă, ca şi Kanchi, probabil putea creşte cam până la zece kilograme. Unul dintre lucrurile interesante pe care Morna mi-a spus că le-a învăţat este că maimuţele Rhesus *au* o tendinţă să creadă că sunt superioare oamenilor.
Aceste maimuţe îşi aleg pe cineva cu care să fie afectuoase (probabil o femeie), aleg pe altcineva de care să asculte (cel mai probabil un bărbat) şi apoi decid că sunt mai bune decât toţi ceilalţi. Acasă la Morna era aşa: Kanchi o iubea pe Morna ca şi pe propria ei mămică. Ea îl respecta pe soţul Mornei,

Brad, şt putea fi cuminte de dragul lui. Dar ei nu-i plăceau copiii. Se credea şefă, *era* rea şi certăreaţă. Morna trebuia să fie foarte grijulie unde *era* legată maimuţa când era cu copiii, dar oricât de *des* încerca să amenințe sau să dreseze maimuţa, Kanchi tot credea că era şefa.
Câteodată, oamenii sunt exact ca şi Kanchi. Ei le spun altor oameni ce să facă pentru că ei cred că sunt în control. Lor le place să fie mai buni decât alţii şi, chiar *dacă w* o spun tot timpul, ei probabil chiar cred că sunt. Dar Dumnezeu nu vrea să fim mândri. Isus a spus că noi trebuie să ne iubim unii pe alţii. E greu să iubeşti pe cineva cu adevărat când te tot gândeşti la cât de bun eşti tu faţă de el! Dragostea, spune Biblia, nu se umflă de mândrie (I Corinteni 13:4) şi dragostea e cea care ne diferenţiază de maimuţe.
Prin harul care mi-a fost dat, eu spun fiecăruia dintre voi să nu aibă despre sine o părere mai înaltă decât se cuvine (Romani 12:3).
Vreţi să ştiţi ce *s-a* întâmplat cu Kanchi? Cu ajutorul Mornei ea şi-a găsit o nouă casă unde va fi ţinută în siguranţă, bine hrănită şi printre alte maimuţe. Şi poate că într-o zi va împlini 30 de ani!

Exista Yeti sau nu?

Ai auzit de Yeti? E mare şi păros, întunecat, fioros şi sălbatic. Locuieşte sus, dincolo de limita zăpezilor, mergând pe două picioare în căutarea hranei. Vine când vrea. Pleacă atunci când vrea şi tot ce lasă în urmă sunt doar nişte urme de picior enorme. Yeti se află pe lista animalelor pe cale de dipariţie ale Nepalului. Poţi să faci un zbor montan pe Linia Aeriană

Yeti şi să stai în hotelul „Yac şi Yeti". Poţi să cumperi o „păpuşă Yeti" artizanală din districtul turistic *al* oraşului. Dar nimeni nu poate dovedi cu adevărat că există.
Când am decis să caut informaţii despre această creatură misterioasă, am împrumutat nişte cărţi dintr-o bibliotecă locală şi am citit cât am putut. Eu nu aveam resursele să pornesc într-o expediţie, dar unii oameni au făcut asta. Ei îşi împachetează rezerve pentru câteva luni şi campează într-o *vale* îndepărtată. Apoi pornesc zi după zi cu căutători şi ghizi, urmând legende şi urme, întotdeauna sperând să zărească acest animal derutant.

S-au cercetat munţii Himalaya prin expediţii, dar urmele de Yeti par a fi singura dovadă găsită. Aceste urme sunt mai mari decât urmele de oameni, dar au un aspect foarte asemănător. Trăsătura care le identifică ca fiind posibile urme de Yeti este degetul de la picior asemănător cu degetul mare, nu cu mult diferit de piciorul unei maimuţe. Picioarele umane nu au această trăsătură. Aproximările făcute cu ajutorul măsurării şi studierii acestor urme arată o greutate probabilă pentru creatură de 70 de kilograme. Merge pe două picioare şi unii oameni chiar au susţinut că l-au văzut în depărtare ridicându-şi mâna deasupra ochilor în timp ce se uita în jur.

O fată a spus că *l-a* văzut pe Yeti de aproape. Ea l-a descris ca având fruntea încreţită, cu ochii mici si

având corpul acoperit de păr. Ea a văzut această creatură în aceeaşi zi când au fost ucise cinci iaci de ceva care le rotea capul de coarne! Te face să te gândeşti, nu? începi să te întrebi dacă poate chiar *există o* bestie brutală care omoară iaci în munţii Himalaya.

Totuşi oamenii care sunt familiarizaţi cu zăpada îmi spun că o urmă în zăpadă se poate mări. în timp ce soarele răsare încălzind gheaţa şi când suflă vântul.

urma poate deveni mai mare. O urmă normală de om poate părea mai mare decât e normal şi fără proporţii - ca şi cea a lui Yeti poate? Cât despre mărturia oculară cu privire la Yeti, ai fost vreodată afară când ninge? Ninsoarea care cade îţi înceţoşează vederea, în special dacă ea cade grea şi repede. De unde să ştim dacă aceia care susţin că l-au văzut pe Yeti nu priveau printr-o furtună de ninsoare? Şi cum e după ce a căzut zăpada proaspătă şi pură şi *soarele* răsare şi

străluceşte făcând un câmp *alb* orbitor? Cum poţi să vezi clar în zile ca acelea? Sau poate erau halucinaţii, văzând lucruri ca un rezultat al răului de munte, urcând prea *sus şi* prea repede?

Poate Yeti e doar un urs himalayan? Atât ursul negru himalayan, uşor de recunoscut prin fantasticul semn în formă de *„V"* alb pe pieptul lui, cât şi ursul brun al zăpezii se avântă *sus* în munţi. Amândoi pot să se ridice şi să meargă pe *două* picioare pentru o perioadă de timp, unii oameni i-au văzut chiar ridicându-şi laba să-şi ferească ochii de lumina puternică. Şi, deşi ei se hrănesc cel mai mult cu vegetale, de exemplu boabe şi fructe, *s-a* întâmplat ca ursul brun să atace capre şi ponei. *Ursul* himalayan poate fi foarte periculos pentru oameni dacă e tulburat în propriul teritoriu.

Ursul brun? Yeti? Halucinaţii? Presupun că va trebui să continuăm doar să ne punem întrebări despre Yeti. Poate fi acolo... sau poate e doar o legendă. *Ca* şi monstrul Loch Ness al Scoţiei sau Piciorul Mare al Americii de Nord, el continuă să ne pună pe ghicite. Din fericire. Dumnezeul nostru nu e aşa.

Unii oameni îţi vor zice:

— Dovedeşte-o!

Ei *vor* cita situaţii ciudate şi stranii şi afirmaţii confuze ca să arate că nu putem şti dacă Dumnezeu există cu adevărat. Dar *este* un verset în Biblie care ne provoacă astfel: "Gustaţi şi vedeţi ce bun este

Domnul" (Psalmii 34:8). Cum şti dacă ceva e bun sau rău dacă nu îl guşti? Cum vei afla vreodată ceva, dacă nu începi să cauţi cu adevărat?

Noi putem şti cu siguranţă că Dumnezeu e real. El ne-a comunicat existenţa Lui în creaţie. El ne-a comunicat dragostea Lui pentru noi în Biblie. îl putem vedea acţionând în vieţile oamenilor prin miracolele despre care auzim sau pe care chiar le vedem. El ne-a promis că dacă îl căutăm şi, dacă îl căutăm din toată inima, îl vom găsi.

Mă voi lăsa să fiu găsit de voi, zice Domnul (Ieremia 29:14).
îmi place acest verset. Fie că există Yeti, fie că nu. Dumnezeul nostru există şi îl putem găsi!

Scăpaţi de furia ursului

Ram tocmai se întorcea de la lucru din ogoarele cultivate cu mei. Nu era foarte mulţumit. Ogoarele au fost *destul* de rău prăpădite de un urs din zonă.
— Trebuie să facem ceva în legătură cu acest urs, mormăi el.
— Nu va pleca de bunăvoie? întrebă unul dintre băieţii mai mici.
Nu. Acum ştie unde e mâncarea uşor de găsit şi va continua să vină. Singurul mod în care l-am putea

opri este să-l omoram. Dacă nu, s-ar putea să devină periculos, spuse Ram.
El începu să-şi pregătească uneltele de vânătoare.
— Pot să vin şi eu? întrebă Ross de unde stătea cu nişte vecini, povestind. Nu am mai fost *la o* vânătoare de urşi până acum, adăugă el. Ross dădu uşor din cap şi continuă să se pregătească. Ross merse până la Kathleen ca să-i spună unde merge.
— Să ai grijă, spuse ea în timp ce bărbaţii se îndreptau spre junglă.
Ram şi Ross au plecat din sat, îndreptându-se spre junglă, până *au* dat de nişte urme de urs. Era o potecă mult folosită pe unde ursul trecuse recent. Erau urme proaspete şi Ram a presupus că ursul va veni înapoi tot pe aici, probabil pe drum spre ogoarele de mei din nou! Ram măsură urma cu grijă.
— Ce faci? întrebă Ross.
— Poţi să vezi cât de înalt e ursul după mărimea urmei, explică Ram. înmulţeşti mărimea urmei cu 2,5 şi asta îţi spune cât de înalt e ursul.
Ross era impresionat şi continuă să urmărească în timp ce Ram începu să instaleze capcana. Era tipul de capcană care se bazează pe o măsurătoare exactă a înălţimii ursului. în timp ce ursul vine pe lângă capcană, el va declanşa lansarea unei suliţe care va străpunge ursul în regiunea inimii. Dacă măsurătoarea *era* corectă, suliţa îşi lovea ţinta

perfect. După ce Ram *a* terminat de pregătit capcana, el şi Ross *s-au* întors în *sat,* vorbind entuziasmaţi despre cum vor împărţi carnea cu prietenii lor. A doua zi, ei se *vor* întoarce la capcană să-şi ia ursul în stăpânire.
Dar următoarea zi, când Ross şi Ram au venit înapoi să verifice capcana, au găsit-o declanşată, dar nu era niciun leş de urs care să-i aştepte şi pe care *să-l* ducă acasaă. Ram îşi frecă fruntea confuz, apoi se aplecă să cerceteze urmele. Se aplecă şi Ross, dar tot ce putu să *vadă* fură frunze călcate şi urme de zgârieturi.
— Ce s-a întâmplat? întrebă el.
— Ursul a venit..., spuse Ram cercetând *solul,* dar venea în jos dinspre sat, nu mergând sus spre ogoare, cum ne-am aşteptat.
— Ce înseamnă asta? întrebă Ross, simţindu-se foarte nepriceput.
— Noi am montat capcana să tragă în urs venind în sus şi într-adevăr a tras în el...
Ram ridică suliţa:
— Vezi, *are* sânge şi nişte blană pe vârful săgeţii, dar *ursul* nu a murit. Uită-te la tufişuri.

Ross se uită în *josul dealului* unde arăta Ram.
— Ţbate au fost călcate, *dar* într-un mod dezordonat, nu în modul în care merg urşii de obicei. Ursul a fost rănit şi e foarte furios.

Cei doi bărbaţi au stat ghemuiţi jos încă o vreme şi apoi Ram se ridică.
— Va trebui să-i aducem pe câţiva dintre ceilalţi, spuse el şi începu să urce înapoi spre sat. Ross mergea în spatele lui şi se gândi *la* urşii care locuiau în această regiune a Nepalului. El ştia că ursul himalayan hoinărea pe aceste dealuri, cum făcea şi ursul leneş. Ursul himalayan poate fi destul de periculos. E bine ştiut că atacă oameni dacă e surprins sau dacă puii sunt aproape, dar ei pot să atace şi fără vreun motiv aparent. Ross a mai auzit şi de un om care a fost fugărit de un urs leneş până când *s-a* căţărat într-un copac să scape, şi chiar şi atunci bărbatul a trebuit să alunge ursul cu secera ca să supravieţuiască. Ross nu *era* sigur că dorea să întâlnească un urs de aproape, nici leneş, nici himalayan, în special unul care a fost rănit de o capcană la a cărui montare a ajutat şi el.
Până la urmă. Ram adună pe câţiva dintre ceilalţi bărbaţi din sat. Unii dintre ei cărau arcuri şi era o atmosferă de aventură. Femeile stăteau în pragul uşilor dând din cap.
— Veţi fi ucişi! strigă una dintre ele.
Bărbaţii au mai discutat situaţia un pic şi apoi au pornit să urmărească ursul rănit. Odată ce au ajuns la capcană, au devenit mai tăcuţi. Câţiva bărbaţi şuşoteau cîte ceva despre mai corecta înălţime a ursului, alţii doar îşi păstrau privirea pe poteca de vegetaţie

călcată. Ei' căutau semne *de* pericol, dar nu *era* niciunul. *Ursul* trebuie să fi fost lovit, poate în umăr, destul cât să-l înfurie, dar nu destul cât să-/ încetinească. El turbase pe *deal* în jos până ajunse *la o* viroagă întunecată şi îngustă.
Unii dintre bărbaţi *au* mers în viroagă după urs. Ross şi câţiva dintre ceilalţi *au decis* că ar fi mai sigur să se caţere pe vârful viroagei şi *să-l* urmărească de *sos. Dacă ursul* chiar era acolo, nu va *avea* cum să scape, va fi prins, bărbaţii venind dintr-un capăt şi viroaga închizându-se *la celălalt.* Ross aşteptă *acolo* în vârf ascultând, dar nu putea să audă *sau* să *vadă* ceva. Timpul trecea şi tot nu era nimic. Până /a urmă, după ce şi-a imaginat tot ce putea să le facă sătenilor un urs furios şi aşteptându-se la ce e mai rău, el văzu vânătorii ieşind din junglă. Erau obosiţi, dar nu erau semne de bătălie.
— Ce *s-a* întâmplat? îl întrebă Ross pe Ram pe drumul de întoarcere spre sat.
— A plecat, spuse Ram. Nu ştiu unde, i-am pierdut urma în viroagă şi nu l-am putut găsi. După o pauză, el mai adăugă:
— Şi cred că poate a fost un lucru bun că nu l-am găsit. Să sperăm doar că nu se va întoarce pe aici curând.
Povestea aceasta mă face să mă gândesc: dacă viroaga era aşa cum mi-a fost descrisă şi urmele

ursului conduceau în ea, atunci cu siguranţă era inevitabil ca bărbaţii să-l găsească *acolo,* rănit şi urlând... dar nu a fost aşa. Mă întreb dacă a fost un miracol, dacă Dumnezeu i-a împiedicat să găsească ursul, ştiind că-i va răni serios pe unii, dacă nu pe toţi dintre ei. Aşa este şi harul lui Dumnezeu. Noi ne băgăm în multe încurcături. Facem lucruri pe care nu ar trebui să le facem, spunem lucruri pe care nu ar trebui să le spunem, dar şi atunci când ştim că am făcut rău, harul lui Dumnezeu e destul de mare să se descurce cu acea situaţie. Niciodată nu putem să greşim prea mult pentru ca iertarea lui să nu facă faţă. Nu numai că ne poate ierta, dar El ne şi poate ajuta să îndreptăm situaţia în care am dat greş.
El mi-a zis: „Harul Meu îţi este de ajuns, căci puterea Mea în slăbiciune este făcută desăvârşită" (2 Corinteni 12:9).

Salvamontul

Shanti-maya era bolnavă. Soţul ei, Sri, o urmărea zi după zi cum ea devenea din ce în ce mai slabă. Nici el, şi nici altcineva nu ştia ce era în neregulă cu ea, dar, cumva fără să-i spună cineva, Sri ştia că soţia lui urma să moară.

Era aproape disperat când l-a chemat pe localnicul Jhakri. Acesta era bărbatul „sfânt" al satului, bărbatul care făcea magie şi se presupunea că le poruncea spiritelor rele. Medicamentele nu au vindecat-o pe

Shanti-maya, poate că o va face Jhakri. Dar după câteva săptămâni şi destul de mulţi bani plătiţi, Shanti-maya l-a chemat pe soţul ei să vorbească cu el. Lacrimile curgeau pe obrajii ei în timp ce îi spunea să se căsătorească din nou după ce ea va fi murit.

— Ai nevoie de cineva care să le fie mamă copiilor noştri, explică ea, dar Sri nu voia să asculte. Nu dorea ca soţia lui să moară.

în acea noapte, după ce restul familiei *s-a dus la* culcare, Sri era pe genunchi. El ştia că magia lui Jhakri nu a funcţionat, dar totuşi ştia adânc în inima lui că undeva există un Dumnezeu. Acolo undeva trebuia să fie un Dumnezeu care are putere, putere adevărată. Aşa că Sri strigă în întuneric:

— Dacă există vreun Dumnezeu, dacă există vreun Dumnezeu adevărat undeva, fă-Te cunoscut mie! Ce altceva pot face?

Dar nu veni niciun răspuns în acea noapte. Până *la* urmă, Sri se prăbuşi pe patul lui şi adormi, dar într-o altă noapte el avu un vis. El văzu o clădire într-un oraş cu un acoperiş colorat strălucitor şi cineva îi vorbi:

— Du-o pe soţia ta acolo, spuse vocea, oamenii de acolo se vor ruga pentru soţia ta şi ea va fi vindecată.

în ziua următoare, Sri era umplut cu o speranţă ciudată. El se uită în josul dealului spre valea care *avea* cel mai apropiat oraş. Tot ce *a\ea* de făcut acum era

m

să o ducă pe soţia lui până la acel drum, să se urce într-un autobuz şi să caute acoperişul cu o culoare strălucitoare. Dar să ajungă Shanti-maya jos *la* drum nu era aşa de uşor. Nepalul are multe sate cocoţate pe vârfuri de creastă, accesibile numai urcând sute de scări de piatră abrupte. Nicio ambulanţă nu va veni în *satul* lui Sri prea curând. Aşa că Sri făcu ce fac nepalezii atunci când trebuie să ducă pe cineva la spital. El luă un coş *dofcho.* îl căptuşi cu o pătură şi apoi o

puse cu grijă pe firava lui soţie în el. El le spuse copiilor lui să fie cuminţi şi ridică apoi coşul în spate şi continuă să o care pe Shanti-maya în josul dealului, pas cu pas, până au ajuns la drum.

La drum s-au urcat într-un autobuz deja aglomerat care mergea spre cel mai apropiat oraş. In timp ce făceau curba înainte de a începe casele să se îngrămădească unele în altele, Sri văzu pe geam o clădire care se potrivea cu cea pe care o văzuse în visul lui.

H8 Aventuri în Himalaya

— Cum ajung la clădirea aceea? o întrebă el pe o femeie care stătea aproape de ei.

— Traversezi partea principală a oraşului peste pod, o iei în sus după micul sanctuar şi pe drumul îngust, spuse ea. După ce autobuzul s-a oprit, Sri îşi ridică soţia în coş şi începu să meargă din nou. Pană *la* urmă ei au ajuns *h* clădire şi Sri *le-a* spus oamenilor povestea lui. El află că ei erau creştini.

Salvamontul 49

— Bine, hai să ne rugăm pentru soţia ta, au spus ei.

Sri se uită şi ascultă cu băgare de seamă în timp ce bărbaţii s-au rugat pentru soţia lui muribundă şi apoi aşteptă ca ceva uimitor să se întâmple, dar nu *s-a* întâmplat nimic, adică oricum nu imediat. Dar după ce au mai vorbit şi au băut o ceaşcă de ceai, faţa lui Shanti-maya arăta un pic mai senină. Până au ajuns la autobuz, ea putea să stea singură pe scaun. Tot mai

50 Aventuri în Himalaya

avea nevoi'e să fie cărată în sus pe trepte/e de piatră până în *satul* lor, dar când îşi văzu copiii, ea putu să se aplece şi să-i îmbrăţişeze.

Treptat, încetu/ cu încetu/, zi după zi, Sri urmărea cum soţia lui se făcea mai bine. Fără ajutorul vreunui medicament sau farmece/or unui Jhakri, ea se făcea tot mai puternică. Sri ştia că strigătul lui în acea noapte întunecată către Dumnezeul adevărat şi rea/ a fost auzit. Soţia lui se însănătoşea prin puterea acestui Dumnezeu care era viu.

într-o zi, după câteva /uni, Sri făcea o plimbare pe *acele* trepte abrupte, dar de data aceasta nu îşi mai căra soţia. Acum, ea mergea pe jos alături de *el.* Ei *au* luat acelaşi autobuz şi au urmat drumul îngust înapoi spre clădirea cu acoperişul strălucitor co/orat. Mergeau ca să pună mai multe întrebări. Doreau să-L cunoască personal pe acest Dumnezeu.
„Căci El este Dumnezeul cel viu şi El dăinuieşte veşnic; împărăţia Lui nu se va nimici niciodată şi stăpânirea Lui nu va avea sfârşit. El izbăveşte şi măntuieşte. El face semne şi minuni în ceruri şi pe pământ" (Daniel 6:26-27).

Niciodată sâ nu mergi singur în drumeţie!

Ce e o clădire unde se vând medicamente, dar nu e farmacie, are medici, dar nu e spital şi programează zboruri de elicopter, dar nu e un aeroport?
Este un centru de salvare himalayan. Dar *sakare* de *h* ce anume, s-ar putea să întrebi. De ferocele Yeti? De leoparzii de zăpadă înfometaţi? Nu. Salvare de *la*

ceva mult mai subtil şi mai meschin de atât. Ceva care se furişează peste tine dacă urci prea repede. Ceva care îţi dă dureri de cap şi te face să ai gânduri nebuneşti. B *ca* şi când chiar munţii te fac să te simţi rău. Despre ce vorbesc? Despre răul acut de munte.
Colin şi Terry erau tovarăşi de drumeţie. Colin *era* medic, iar Terry, învăţător. Amândoi erau foarte în formă şi foarte zeloşi. Aveau visuri să alunece pe zăpadă cu „covoare nebuneşti" aproape de Baza din Everest. Deşi erau amândoi bărbaţi puternici, Terry era cel care mergea mai repede. Chiar şi cu un rucsac plin, el era primul, în timp ce Colin îşi ţâra picioarele voios în urmă. într-o zi mergeau prin lanţul de munţi Annapurna, când, dintr-odată, Co/in avu o răbufnire de energie şi începu să meargă mai repede. în curând îi depăşi pe Terry şi pe ceilalţi membri ai grupului de drumeţie. Se uită înapoi peste umăr şi *la* un moment dat le spuse celorlalţi că-i va întâlni mai jos pe deal la o ceainărie loca/ă. Toţi au fost de acord şi *l-av* urmărit pe Colin mărşăluind în depărtare. Mai târziu, când grupul lui Terry a ajuns la ceainărie, nu l-au găsit pe Colin nicăieri. Toţi au presupus că el trebuie să fi mers înainte spre cabana de la Mu/ctinath. Aşa că şi-au băut ceaiul şi apoi au continuat şi ei.
Dar nici la Mu/ctinath nu l-au găsit pe Colin. Au întrebat în toate cabanele şi hotelurile, dar nimeni nu îl văzuse pe Colin şi nici măcar nu auziseră de el. Terry

începu să devină un pic îngrijorat. Colin era mai predispus la rău de munte decât el, poate i se întâmplase ceva.
Răul de munte e ceea ce li se întâmplă trupurilor noastre când urcăm prea *sus* şi prea repede. Alpiniştii şi ghizii montani recomandă să nu urci mai sus de 300 de metri în fiecare zi şi apoi să te odihneşti ca să-i dai trupului tău timp se se acomodeze. Problema este că, cu cât urci mai sus, cu atât este mai puţin oxigen şi, deşi ne putem aclimatiza cu o cantitate mai mică de oxigen, ne ia timp se facem asta. Dacă nu te aclimatizezi treptat, poţi să te îmbolnăveşti. Durerile de cap şi greaţa sunt primele simptome. Epuizare, chiar în timp de odihnă, dezorientare, confuzie, incapacitatea de a merge

în linie dreaptă, toate aceste lucruri i se pot întâmpla unei persoane care are rău de munte. Dacă persoana nu primeşte ajutor şi nu începe să coboare repede, corpul începe să slăbească şi poate chiar să moară.
Colin nu a murit. Doar *s-a* pierdut. Mai în spate pe potecă venea un alt grup de drumeţi, venind încet pe potecile de munte. Ei treceau pe lângă o râpă, când cineva îl observă pe Colin rătăcind pe fundul râpei. El o luase pe o potecă la dreapta în loc de stânga şi sfârşi confuz şi dezorientat, nesigur cum să iasă din râpă. Se simţea ameţit şi bolnav şi transpira de frică. Cineva îl strigă şi îi *atrase* atenţia, apoi încet şi cu grijă îl

direcţionă pe Co/in spre o ca/e pe care putea să se caţere afară din râpă. Cu mâini/e şi genunchii julindu-se de pietre, se urcă înapoi sus pe pantă până ajunse sus. Apoi fu escortat în josul dealului spre Mufctinath să se odihnească şi să se recupereze. Terry fu tare fericit să-l vadă pe Colin.
Cel mai bun lucru de făcut pentru a reduce efectele răului de munte este să cobori. Totuşi, câteodată răul de munte îţi poate afecta şi gândirea. Terry mi-a spus

o poveste despre alt drumeţ care *s-a* pierdut. Când nişte oameni l-au găsit şi i-au explicat că trebuie să meargă jos să viziteze centrul de salvare, el zâmbi şi dădu din cap. Grupul începu să meargă din nou şi după un timp se uită înapoi să vadă cum se descurcă, dar el nu era acolo. El zâmbise şi dăduse din cap, iar apoi se întoarse în direcţia opusă şi intrase în curtea unei ferme! Ei au pornit înapoi, l-au forţat să se întoarcă şi l-au făcut să mârşăluiască în jos pentru ajutor.

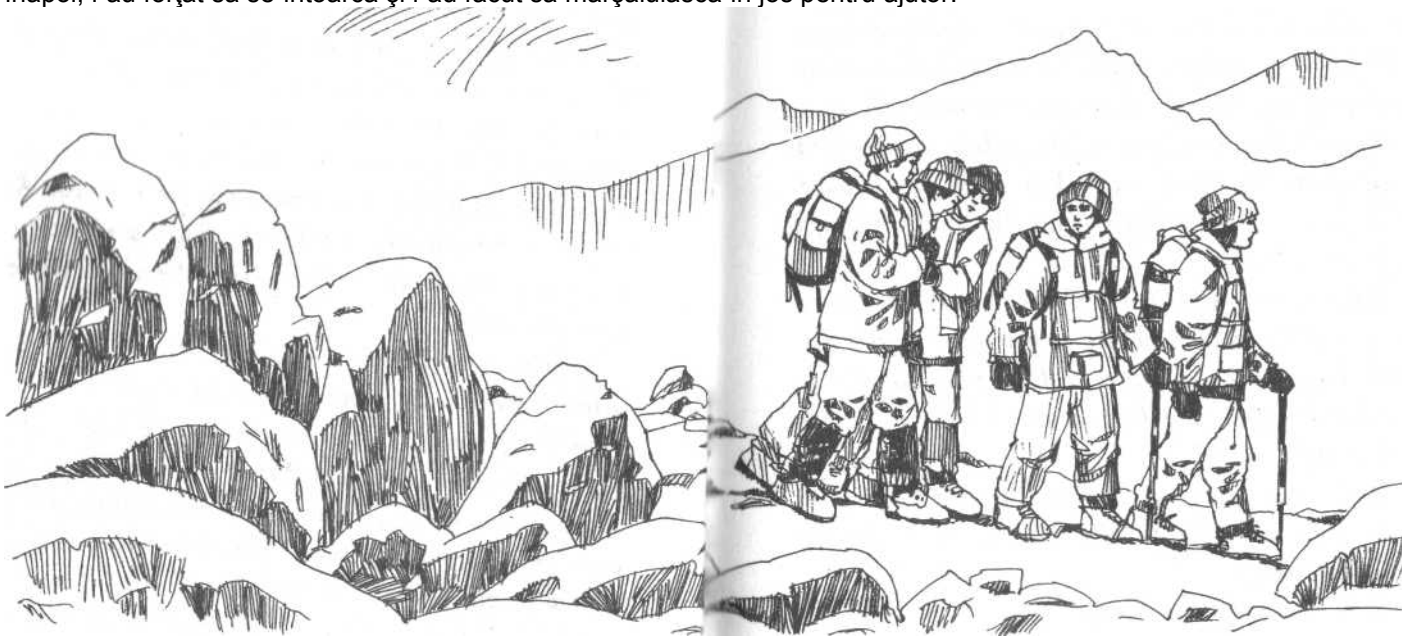

Biblia spune că noi, ca creştini, trebuie să „ne purtăm sarcini/e unii altora" (Gafateni 6:2). Asta nu înseamnă că dacă tu şi eu mergem într-o drumeţie împreună tu îmi cari rucsacul meu şi eu ţi-l car pe *al* tău. înseamnă că trebuie să ne ajutăm unul pe a/tul, să avem grijă unul de altul. Câteodată viaţa devine grea. Prietenii noştri ne-ar putea cere să facem lucruri care ştim că nu sunt bune, suntem ispitiţi să ne dăm bătuţi sau ne împotmolim în şanţul neştiinţei cum să fim ceea ce vrea Isus să fim. (Ajungi vreodată să te gândeşti: „Păi, Isus nu a trebuit să *îi* suporte pe frăţiorul meu mai mic!"?)
Tocmai în timpuri ca acestea avem nevoie de prieteni creştini care să ne ajute. Nu dorim ca să ne ţină morală, deşi câteodată poate trebuie să ne spună ce să facem, dar dacă ei pot doar să ne fie aproape şi arătând că le pasă, e ca şi când ei duc bagajul împreună cu noi.
Biblia spune: *Mai bine doi decât unul. căci iau o plată cu atât mai bună pentru munca lor. Căci, dacă se întâmplă se cadă. se ridică unul pe altul; dar vai de cine este singur şi cade, fără să aibă pe altul să-l ridice* (Eclesiastul 4: 9-10)!
Notă: Colin şi Terry au ajuns *la Baza* Everest în aprilie 2004, dar Colin se îmbolnăvi din nou. El a decis acum că îi ajunge.
— Niciodată nu mai merg în drumeţie în viaţa mea! a spus el.

Mâncătorul de oameni

Când aveam doar opt ani, iar cei doi fraţi ai mei aveau doar cinci, respectiv, trei ani, familia mea a venit în Nepal pentru o vacanţă. îmi amintesc că am făcut o lungă călătorie de noapte cu autobuzul ca să ajungem la un hotel. Mi-I amintesc pe tatăl meu aruncând o găleată de apă pe geam în mijlocul nopţii încercând să sperie pisicile care făceau tărăboi. Şi îmi

amintesc cum mi-am ciulit urechile încercând să aud paşii unui tigru...

La Parcul Naţional Regal Chitwan, unul dintre cele mai -faimoase rezervaţii naturale *ale* Nepalului, am stat într-un bungalow asemănător cu un cort. într-o dimineaţă ne-am trezit odată *cu* răsăritul soarelui şi ne-am urcat pe spatele unui elefant. Apoi am pornit legănându-ne în parc.

— L/itaţi-vă după tigri, ne-a spus ghidul nostru de unde stătea pe gâtul e/efantului.

Aşa că m-am uitat. Eram sigură că voi *vedea* unul; fraţii mei erau prea neliniştiţi, ei tot aşteptau să *vadă elefantul făcând* pipi din nou. Tatăl şi mama mea doar se relaxau şi se *bucurau de* privelişte, dar eu chiar mă uitam. îmi amintesc chiar şi noroiul închis pe *solul* junglei şi o urmă de tigru pe care ghidul ne-o arătă, dar nu am văzut niciun tigru sălbatic.

De atunci am putut să vizitez diferite grădini zoologice şi am văzut uriaşul tigru de Bengal de aproape. Ultimul tigru l-am văzut de la punctul de *vedere de* peste cuşca tigrului la grădina zoologică din Kathmandu. Dormea în umbra unei peşteri făcută de om. Tigrii care provin din această parte a Asiei sunt fascinanţi! Sunt mult mai mari decât crezi. îi vezi *la* televizor şi, desigur, arată mari şi înfricoşători, dar de aproape, când eşti *la* câţiva metri de ei, şi îi urmăreşti cum sunt hrăniţi într-o cuşcă din faţa ta, sunt

înspăimântători! Asta când îţi aduci aminte că te holbezi la un mâncător de oameni.

Tigrii nu mănâncă în mod normal oameni. Majoritatea mâncării lor e uşor găsită între graniţele rezervaţiei naturale în care trăiesc. De obicei tigrii vânează noaptea şi dacă nu îşi caută perechea sau nu îşi păzesc puii, au tendinţa de a călători singuri. în mod obişnuit ei vânează căprioare sălbatice sau antilope. Sunt multe specii de căprioare în această regiune *aşa* că de obicei nu e lipsă de hrană, dar e interesant de observat că un tigru mănâncă orice poate ucide. Se ştie că vânează şi mănâncă porc mistreţ, pui de rinocer şi chiar şi urs leneş. Pe timp de secetă *sau* în vremuri grele, când chiar e lipsă de mâncare, un tigru poate mânca peşte, păsări sau chiar broaşte ca să-şi umple stomacul. Din când în când, ei se vor avânta afară din junglă şi în ferma unui sat local să fure vite. Un tigru mascul matur mediu poate avea lungimea corpului de peste doi metri şi *o* înălţime la greabăn de un metru. Poate să cântărească chiar 200 de kilograme!

Având toată *această* mâncare la îndemână şi tendinţa de a evita contactul cu oamenii, înseamnă că e extrem de neobişnuit ca tigrii să atace oameni. Chiar şi dacă e deranjat în mod intenţionat, un tigru de obicei va mârâi o ameninţare înainte *ca să atace o* persoană sau va alege să se retragă el însuşi. Totuşi era un tigru în Chitwan care s-a lăsat de regimul alimentar natural

şi a început să vâneze localnici. Un raport din ziar pe care l-am citit pretindea că tigrul a făcut deja opt victime şi tocmai atacase un grup de oameni care erau la picnic. Un om supravieţuise căţărându-se repede într-un copac şi ţinându-se bine. Tigrul, conform reportajului, a stat *sub* copac pentru câteva ore, aşteptând ca omul să coboare, înainte să se *dea bătut şl să* plece. Alţi cinci oameni din grup în

acea zi nu *au fost la* fel de norocoşi.

Dar ce l-ar face pe unul dintre aceste animale, cu o mare selecţie de carne în junglă în fiecare zi, să se avânte într-un teritoriu necunoscut căutând carne de om? Se pare că un tigru mâncător de oameni nu e *la fel* de puternic după cum ai credea. E probabil un tigru bătrân sau rănit care nu poate să prindă pradă obişnuită. Tigrii bătrâni şi începţi curând descoperă că oamenii reprezintă o pradă uşoară. Ei nu fug la fel de repede precum căprioarele şi nu ameninţă să-l

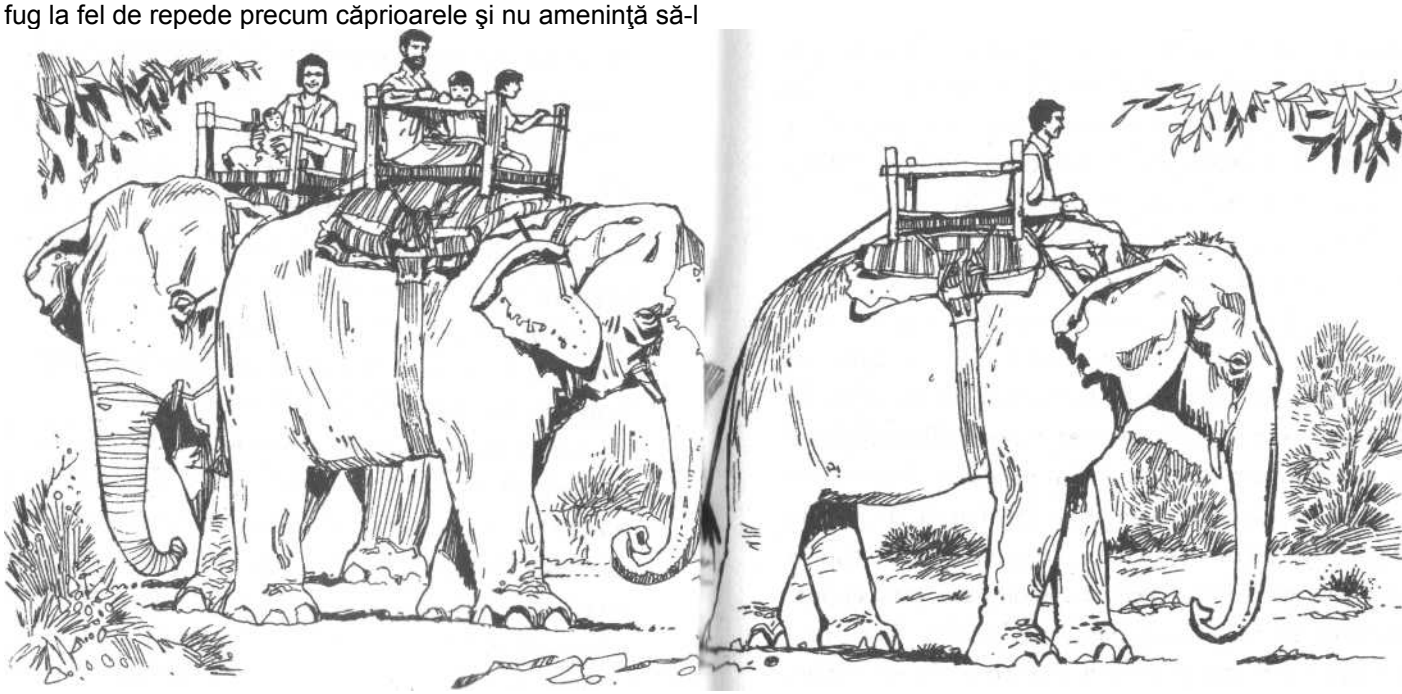

rănească pe tigru cu cornul cum ar face un rinocer. Odată ce un tigru a gustat carnea de om aproape întotdeauna îşi pierde gustul pentru toate *celelalte* mâncăruri. Satele locale nu mai sunt în siguranţă, astfel că un astfel de tigru trebuie să fie omorât.
Un tigru cunoscut pentru faptul că a omorât şi a mâncat 13 oameni nu e genul de tigru cu care aş vrea să mă întâlnesc, nici chiar de pe spatele unui elefant. Nu pot să mă uit la un tigru fără să mă umplu de groază. Mă îngrozesc de mărimea lor, de frumuseţea lor şi de puterea *lor.* Deşi am văzut oameni care s-au apropiat de aceste bestii, iar eu chiar am mângâiat un pui de tigru foarte mare, nu pot să mă gândesc la tigri fără să-mi amintesc că pot fi periculoşi.
într-o oarecare măsură aşa este şi *cu* Dumnezeu. Cum putem să ne gândim la Dumnezeu fără să ne amintim de sfinţenia Lui? Dumnezeul nostru e un Dumnezeu minunat! Puterea unui tigru e nimic în comparaţie cu puterea lui Dumnezeu. Frumuseţea lui Dumnezeu e mai profundă decât orice altă înfăţişare pe care am putea-o vedea. Ştii povestea despre cum a vorbit Moise cu Dumnezeu pe Muntele Sinai (Exodul 34:29-30)? Faţa /ui Moise a strălucit *cu* aşa o strălucire, încât după aceea a trebuit să-şi pună un voal peste ea să nu îi înspăimânte pe israeliţi. Dar, şi cu această frumuseţe şi putere. Dumnezeu tot se mânie. El e un Dumnezeu drept, ceea ce înseamnă că urăşte

păcatul, nu poate *să-l* suporte. Aşa cum şi tigrul mârâie încet înainte să atace, şi Dumnezeu ne mai dă o şansă. Biblia spune că Dumnezeu e „încet *la* mânie şi plin de dragoste". El ne oferă *salvarea* şi aşteaptă ca noi să ne prindem de ea. Da, Dumnezeul nostru e minunat. Dumnezeul nostru e puternic, mare şi sfânt, dar el e şi plin de compasiune, de har şi de iertare. Câteodată nu este nimic altceva de făcut decât să ne dăm înapoi şi să spunem: „Uau!"
„Dar Tu, Tu eşti un Dumnezeu gata să ierţi, îndurător şi milostiv, încet la mânie şi bogat în bunătate" (Neemia 9:17).
Mare este Domnul şi foarte vrednic de laudă şi mărirea Lui este nepătrunsă (Psalmii 145:3).

Elefanţii hoţi

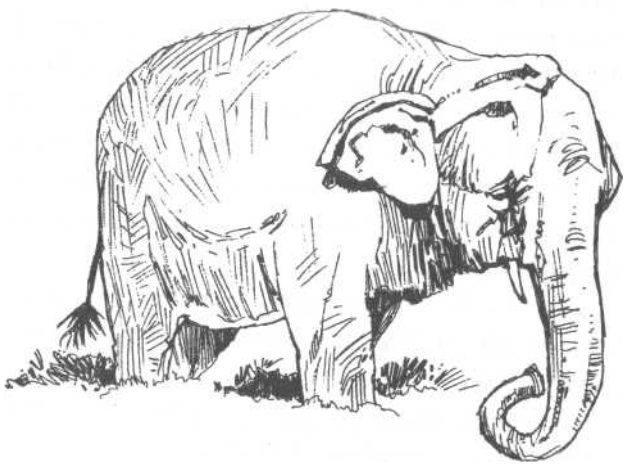

Când te gândeşti *la* elefanţi, ce îţi trece prin minte? Animale uriaşe, cu urechi mari mergând prin savană?
Elefanţii din regiunea himalayană sunt de fapt elefanţi asiatici şi sunt destul de diferiţi faţă de elefanţii din Africa. Caracteristica cea mai uşor de recunoscut *este* mărimea urechilor lor. Elefantul african are urechi mult mai mari decât cel asiatic Amândoi au fildeşi, dar cei asiatici sunt mai uşori şi mai scurţi. în plus, elefanţii *asiatici au şira* spinării curbată în jos. Dar şi aşa sunt mari când eşti aproape

de ei şi sunt incredibili *la* călărit. Nu-i de mirare că regii antici din această zonă călăreau elefanţi, priveliştea e minunată!
Sunt multe parcuri naţionale în Nepal, cel mai mare fiind Parcul Naţional Chitwan unde preferata recreaţie a turiştilor este căutarea tigrilor stând pe spatele elefanţilor, dar mai departe în est, încă pe Terai (zona de câmpie netedă care se află pe de-a lungul Nepalului sudic), am auzit o poveste despre elefanţi sălbatici. Elefanţi sălbatici beţi.
Nu mă crezi? E adevărat!
Poţi să-ţi imaginezi că dormi în casa ta cu pereţi din noroi cu acoperiş din fân şi simţi podeaua cutremurându-se puţin. Te trezeşti. Ţe gândeşti: Cutremur! Dar nu. E un dum, dum, dum, ca şi când cineva masiv merge pe afară. Hulk cel Incredibil! Te gândeşti. Godzilla!
Apoi e linişte, apoi e foşnetul fânului şi un sunet de adulmecare adâncă şi apoi o trompă imensă şi pieloasă apare prin colţul acoperişului tău şi îşi face drum în casa ta tot adulmecând prin jur.
Asta este ce se petrecea în unele părţi ale Nepalului şi în nord-estul Indiei. Acolo elefanţii au devenit alcoolici.
Ei mărşăluiau prin sate căutând *roksi* (alcool făcut *loca!)* şi literalmente îşi căutau drumul mirosind prin casele oamenilor. Am auzit o poveste a unei case care

acum are o urmă uriaşă de elefant în mijlocul patului de camping! Ei au spart vitrine, *au* rupt porţile satelor şi au dat jos pereţii unor case pentru ca să-şi potolească setea lor neobişnuită.
în mod obişnuit elefanţii trăiesc paşnic Ei locuiesc în j'unglă şi doar câteodată se întâmplă ca să „treacă" prin ogoare şi să prăpădească recoltele de porumb *sau* orez. Dar în zilele noastre, cum lumea omului se extinde şi pădurile sunt tăiate, întâlnirile dintre elefanţi şi oameni pot să devină violente. Se ştie că un elefant poate să ridice un om cu trompa lui şi *să-l* arunce într-un trunchi de copac din mânie. Iar acum unele dintre aceste animale *av* prins gustul alcoolului, crescând tensiunea şi mai mult. Natura paşnică pe care o aveau când hoinăreau prin câmpii, iar localnicii se îngrijorau doar când *călcau* din când în când nişte orez, a dispărut. Elefanţii sunt bestii feroce şi mânioase.
Unele sate au acum o regulă: „Fără alcool!" pentru ca să ţină elefanţii la distanţă şi să îşi păstreze satele în picioare. Mi-a fost spus că un sat chiar şi-a montat gard electric, care a funcţionat pentru un timp, până elefanţii au învăţat cum să îl treacă. Acum, elefanţii rup crengi din copaci şi le aşază peste firele cu curent, după care, cu grijă, stând pe creangă, ei trec firul fără să fie electrocutaţi. Ei au devenit disperaţi şi vicleni în căutarea pentru *roksi.*

Auzind despre aceşti elefanţi îmi amintesc de păcat. De unele păcate poţi deveni dependent. Noi ştim că e greşit, dar tot vrem să o facem. Există un singur leac şi acela este Isus. El e singurul care are puterea să ne schimbe din interior şi să ne pună înapoi pe calea noastră de a fi creaturile uimitoare care El doreşte să fim. Când ne concentrăm asupra Lui şi prin ceea ce a trecut El ca să facă din noi

copiii lui Dumnezeu, e greu să refuzăm şi să facem lucrul greşit. Dacă ne încredem doar în noi înşine când încercăm să facem ce e bine, avem mari şanse să dăm greş. Dar cu Isus de partea noastră, bătălia împotriva păcatului e una învingătoare, chiar dacă e tot o bătălie.

Să dăm la o parte orice piedică şi păcatul care ne înfăşoară aşa de lesne şi să alergăm cu stăruinţă în alergarea care ne stă înainte. Să ne uităm ţintă la Căpetenia şi Desăvârşirea credinţei noastre, adică la Isus... Uitaţi-vâ dar cu luare aminte la Cel ce a suferit din partea păcătoşilor, pentru ca nu cumva să vă pierdeţi inima şi să cădeţi de oboseală în sufletele voastre (Evrei 12:1-3).

Dus de val

Ştiai că în limba nepaleză nu există niciun cuvânt pentru cascadă? Ţara e atât de muntoasă, încât cele mai multe râuri conţin multe cascade de diferite mărimi *aşa* că, pentru o minte nepaleză, nu există nicio diferenţă între apa care curge drept sau cea care se rostogoleşte de pe o stâncă. Amândouă sunt râuri şi cuvântul nepalez pentru râu este *fchola.* Există sute de

râuri în Nepal, dar cele mai multe izvorăsc de sus din munţii Himalaya şi apoi se sucesc şi călătoresc printre dealuri, până jos *la* câmpii. Unele chiar se unesc cu marele fluviu Gange al Indiei şi îşi croiesc drum până în mare.

în lunile uscate de peste iarnă (adică din noiembrie până în februarie), când râurile sunt *la* cel mai jos nivel, unele par să dispară cu totul. Dar cum se încălzeşte atmosfera şi gheaţa din munţi se topeşte, râurile încep să crească. Maluri *uscate* de râuri devin pârâuri şi când ploile tropicale musonice lovesc dealurile, râurile cresc şi se umplu, prinzând viteză şi putere. Puterea acestor râuri pot să spargă baza unui pod şi să îl tragă din fundaţie. Ele pot *lăsa* bucăţi mari de ciment abandonate sute de metri în

josul râului şi cozi de *autobuze* şi maşini pe maluri încercând să găsească o altă cale de trecere peste râul umflat. Râurile din Nepal sunt minunate, dar periculoase.
într-o zi din mai, şcoala duminicală a Rebecăi (care se ţine de fapt sâmbăta pentru că oamenii lucrează duminica şi merg la biserică sâmbăta) au mers *la* râu pentru un picnic. Au mers într-un loc numit Pame, acolo unde un râu local se bifurcă lăsând două râuleţe curgând în paralel. E un loc bun pentru un picnic pentru că există destul *loc liber,* un loc plat pentru jucat jocuri şi nişte apă puţin adâncă pentru bălăcit.

Au ajuns destul de devreme ca să-şi pregătească picnicul ca mic-dejun: curry de legume, ouă fierte, orez şi ceai. Rebeca şi Mariam *au* ajutat la servitul şi la spălat, după care *s-au* alăturat celorlalţi la jocuri. După aceea, fetele s-au *dus la* partea puţin adâncă a râului să se joace.
Niciunul dintre copiii de la picnicul din acea zi nu ştia să înoate bine, dar nimeni nu era foarte îngrijorat pentru că ei doar se bălăceau în apele puţin adânci. Rebeca şi prietenii ei stăteau în apă adâncă până la genunchi şi se împroşcau cu apă. Ei erau supravegheaţi de o femeie de la biserică numită Cheeja şi toată lumea era udă şi râdea, până când piciorul Rebecăi *s-a* înţepenit.
Nămolul de la fundul râului unde stătea Rebeca era moale şi noroios, iar piciorul ei stâng a înţepenit în noroiul unde *s-a* înfip. La început ea doar a râs:
— Mi s-a înţepenit piciorul în noroi! chicoti ea, agitându-şi piciorul ca să-l elibereze.
Dar cum se agita, smucitura o dezechilibra şi ea căzu cu faţa în apă. Dacă ar fi ştiut să înoate, probabil că ar fi ajutat-o, dar ea nu ştia, şi în timp ce se panica sub apă, *slabul* curent al râului îi trase piciorul afară şi începu să o tragă în jos pe râu. în timp ce apa devenea dintr-odată mai adâncă, Rebeca încerca să iasă din apă, dar picioarele ei tot alunecau şi mâinile ei se zbăteau neştiind ce să facă. Apoi *s-a* scufundat sub apă şi a leşinat.

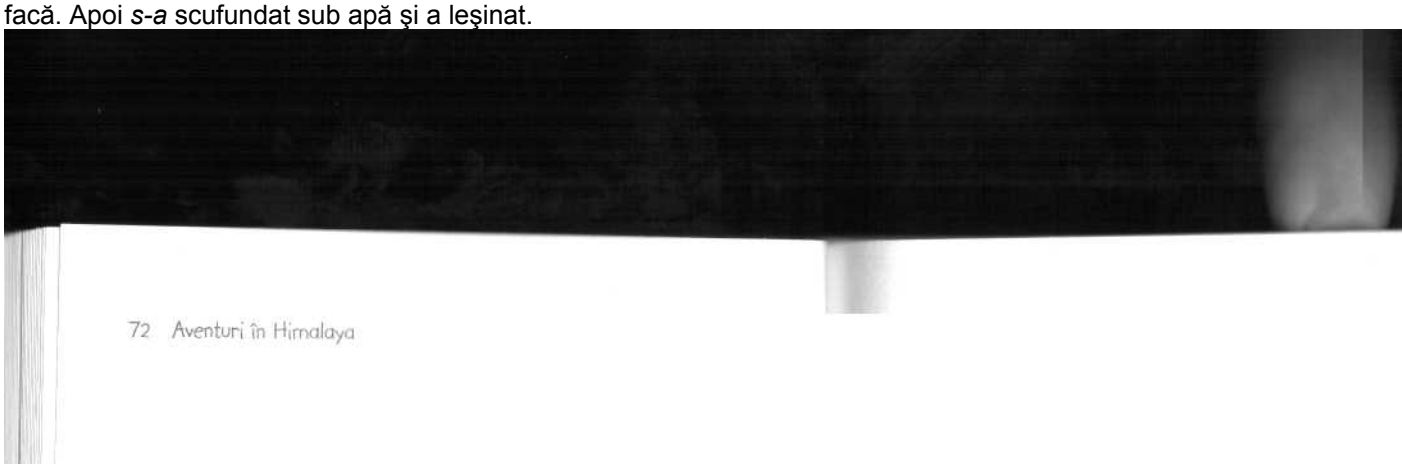

De pe malul râului, Cheeja o urmărise cu îngrijorare pe Rebeca în timp ce ea plutea departe.
— *Guhar\ Guhar*.* strigă ea către ceilalţi adulţi care stăteau mai sus pe mal. Ajutor!
Ea -fugi *de-a* lungul malului, urmând trupul Rebecăi, aşteptând îngrijorată şi rugându-se disperată ca cineva care ştie să înoate să o scoată pe fată *afară.*
Un bărbat sări până *la* urmă în râul acum adânc şi rapid şi o trase pe Rebeca afară. Pielea ei devenise *albastră* şi nu mai respira. Cheeja, ceilalţi adulţi şi toţi copiii s-au adunat în jurul Rebecăi. Nimeni nu avea cunoştinţe de resuscitare, ei ştiau doar cum să se roage. Aşa că s-au rugat tare, plângând în timp ce vorbeau şi, cumva, printr-un miracol, Rebeca le-a auzit vocile şi plânsul şi şi-a deschis ochii.
Rebeca a fost *salvată,* dar cam două săptămâni mai târziu, când râurile din Nepal s-au făcut şi mai fioroase, am văzut un sicriu închis cu cuie în afara unei case mici doar câteva uşi depărtare de locuinţa Rebecăi. Un sicriu e un lucru ciudat în Nepal, unde cei mai mulţi oameni sunt incineraţi, dar această familie era creştină. Cine era în sicriu? Un băiat, de aceeaşi vârstă cu a Rebecăi. Şi el a fost dus de val, dar mai repede şi mai agresiv. Câteva zile mai târziu, cineva i-a scos trupul din râu, la kilometri depărtare de locul unde se jucase.
Ştii, a fi creştin nu înseamnă că nu ţi se vor întâmpla lucruri rele. Curentul pe care-l înfruntăm în

fiecare zi s-ar putea să nu fie un râu uriaş care duce bolovani la vale ca pe nişte pietricele. Totuşi, noi mergem în fiecare zi într-o lume care a decis deja că nu îi place ceea ce credem. Nu ni s-a garantat un drum uşor, dar Dumnezeu e tot Dumnezeu. El tot a creat lumea. El tot a format munţii. El tot ţine stelele. Noi trebuie să decidem, înainte să păşim pe malul vieţii în fiecare zi, de mâna cui ne vom ţine şi călăuzirile cui merită să fie ascultate.
„ *V-am spus aceste lucruri ca să aveţi pace în Mine. în lume veţi avea necazuri; dar îndrăzniţi. Eu am biruit lumea"* (Ioan 16:33).
"£^r„**
"^Tsi*

Eu vreau sa ffu fluture

V

Qe pot să ţin pe capătul unui băţ şi te-ar face să ^fugi? Ce zboară ca un zmeu în vânt când e mare dar te face să zbieri când e mic? Un *jusli-kira.* Un ce? Un *jusli-kira.*

Acesta este cuvântul nepalez pentru ce am numi noi o omidă păroasă. De ce te-ar face o omidă să fuqi zbierând? Pentru că omizile din *Nepal* nu sunt prea prietenoase. Nu de mult am văzut una care avea peste 10 centimetri lungime. Stătea pe un zid de piatră şi

arăta ca un câine lung şi pufos care *awea* părul maro despărţit de-a lungul spatelui. Am văzut omizi mai mici cu păr galben aprins ridicat în sus. Am văzut unele mari, grase şi verzi care arătau de parcă purtau căşti de protecţie negre. Am văzut unele care au capete fără păr şi cozi lungi, şi apoi unele care au frizuri ţepoase multicolore aproape de feţele lor. De orice fel ar fi, tot nu îmi plac. Dacă ajunge blana uneia dintre aceste *jusli-klra* pe pielea ta poate să doară nebuneşte! O mică eczemă poate să se împrăştie peste tot corpul, iar punctul de contact s-ar putea transforma chiar într-o mare rană deschisă. Unele dintre aceste omizi pot chiar să te împroaşte cu un fel de otravă dureroasă dacă nu ai grijă. în Nepal nu se ating omizile.

Câteodată cred că e păcat. Mi-ar plăcea să le colecţionez şi să văd cum vor creşte. Nepalul are nişte fluturi şi molii minunate, şi unii foarte deştepţi. Este un anumit tip de fluture pe care mie şi copiilor mei ne place să-l urmărim în grădina din faţă a proprietarului nostru. Dacă e o zi frumoasă şi senină, fluturaşi mici gri-albăstrui vin să viziteze florile. Dacă nu te uiţi cu grijă la ei s-ar putea să devii un pic confuz cu privire la care vârf e capul. Fluturele are un cap, are un fund care arată ca o faţă, de fapt seamănă mai mult cu o faţă decât adevărata faţă a *sa*\ La vârful aripilor fluturelui sunt două puncte care au semne ca de ochi. Dumnezeu i-a dat acestui fluture abilitatea să-si

păcălească prădătorii să creadă că se uită în altă direcţie. Poţi să îţi imaginezi un alt gândac sau o sopârlă încercând să îşi facă din acest fluture prânzul şi să se furişeze prin spatele lui doar ca să îşi *dea* seama că el se uita în ochii lui tot timpul?

Mai există şi alt tip de fluture aici care mă uimeşte pentru că are şi el o şmecherie sub aripă. E fluturele portocaliu *al* frunzei de stejar. Acest fluture are semne frumoase albastre şi portocalii pe părţile de sus ale

aripilor. Zburând în jur e foarte probabil să-ţi atragă atenţia şi să te facă să te întorci şi să te uiţi. Dar acelaşi fluture se poate odihni printre frunzele moarte *ale* solului junglei şi nu ai putea să îl vezi. E unul din cele câteva tipuri de fluturi din Nepal care are abilitatea de camuflaj. Părţile de dedesubt ale aripilor fluturelui portocaliu al frunzei de stejar au semne palide ca de frunză. Când stă pe solul junglei cu aripile închise, arată ca şi oricare dintre frunzele din jurul lui. Uimitor, culoarea frunzei de pe aripile lui se poate schimba odată cu schimbarea anotimpului, ca şi frunzele din copaci.

Fluturele portocaliu al frunzei de stejar ne poate aminti de modul în care trebuie să ne comportăm. Isus le-a spus ucenicilor Săi: *„Voi sunteţi lumina lumii... să lumineze lumina voastră înaintea oamenilor, ca ei să vadă faptele voastre bune şi să slăvească pe Tatăl vostru care este în ceruri"* (Ioan 5:14, 16).

Ca şi fluturele cu aripile întinse, arătând fantasticul albastru şi portocaliu, dragostea noastră pentru Isus ar trebui să fie clară pentru cei din jurul nostru. Dar cum rămâne cu părţile de dedesubt ale aripilor fluturelui? Ele sunt palide şi fac să fie uşor pentru fluture să se ascundă şi se rămână nevăzut. Asta înseamnă că trebuie să strălucim pentru Isus doar când avem chef şi apoi să ne comportăm ca toţi ceilalţi atunci când nu avem?

Nu cred că este *aşa.*

Când *Pavel* scria despre slujirea *sa.* fapt care implica sute de oameni care *au* învăţat despre Isus şi care au fost instruiţi în Scripturi, el spunea:

Cu iudeii, m-am făcut ca un iudeu, ca să câştig pe iudei. Cu cei ce sunt sub lege, m-am făcut ca şi când aş fi fost sub lege. ... ca să câştig pe cei ce sunt sub lege (I Corinteni 9:20).

El a încercat să înţeleagă cum gândeau alţi oameni, cum simţeau şi ce făceau, ca să ştie cum să-L prezinte mai bine pe Isus.

Aici în Nepal noi luăm decizii în fiecare zi despre ce purtăm, cum vorbim, dacă ne ţinem de mână în public *sau* nu, pentru că nu vrem să-i ofensăm pe oameni într-atât încât să-L respingă pe Isus din cauza a ceea ce facem noi.

Când Isus ne-a cerut să strălucim, el a vrut şi să gândim. Ca şi fluturele portocaliu *al* frunzei de stejar, noi facem două lucruri deodată. Noi strălucim pentru Isus ca alţi oameni să-şi dea seama că noi avem *ceva* special în viaţa noastră, dar noi trebuie şi să acţionăm cu grijă cu ceea ce simt alţii, care nu-L cunosc încă pe Isus.

Ca oameni care spun că-L iubesc pe Isus, să nu ne purtăm într-un fel care îi face pe oameni să fugă ţipând. Hai să sărim peste faza de omidă păroasă, bine?

Fac totul pentru Evanghelie, ca să am şi eu parte de ea (I Corinteni 9:23).

Cicatricile de la leopard

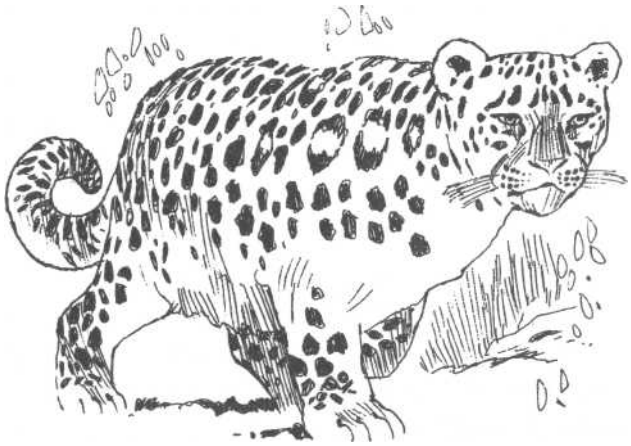

Biroul *era* aglomerat în ziua când *Tek* Bahadur a venit din sat.
— *Jaimasih,* spuse el uşor, palmele întâlnindu-i-se la piept în salutul creştin local.
— *Jaimasih,* a răspuns personalul biroului fără să-l privească. Cum mai eşti? au întrebat ei.
— O, sunt bine, spuse *Tek* întrebându-se când îl vor *observa* cu adevărat.
El venise pentru pregătire. îi luase o plimbare bună, o călătorie cu autobuzul, o altă călătorie cu autobuzul (evitând trei bizoni) să ajungă aici. El se aşeză pe una

dintre băncile din apropierea geamului şi îşi trase şapca de *baseball* în jos mai strâns umbrind cicatricele de pe capul lui.
într-un final toţi ceilalţi şi-au lăsat cărţile jos şi s-au întors cu faţa spre el.
— Cum e viaţa în sat? îl întrebă Jiwan.
— O, e bine, răspunse Tek dând din umeri.
— Dar mama şi tatăl tău, ce cred despre convertirea ta la creştinism? întrebă Ramesh.
— O, sunt bine, zise Tek din nou.
— Hai acuma, nu se poate ca totul să -fie bine! spuse Jiwan. El se ridică şi îl împinse pe Tek în joacă. Cum e stomacul tău? întrebă el înghiontindu-l pe *Tek* în burtă. Sau *capul?* Ai dureri de cap? El împinse şapca lui Tek jos şi apoi se dădu înapoi mirat. El şi Ramesh se holbau *la* capul lui *Tek.* cu *gurile* deschise de uimire. Capul lui *Tek* era acoperit de cicatrici proaspete. Cicatn'ci crestate care mergeau în linii zimţate peste faţa lui, jos de pe frunte şi înapoi prin păr.
— Ce *s-a* întâmplat? au întrebat ei *deodată.*
— Un leopard.
Zgârieturile de pe faţa lui *Tek* erau de câteva săptămâni. Bineînţeles că au fost cusături, dar firele *au* fost *scoase şi* rănile se vindecau destul de bine; totuşi, *dovada* atacului leopardului va rămâne *acolo.* Nu existau aragaze cu gaz în satul lui *Tek.* în ziua în care *Tek* a fost atacat, era *rândul lui* să meargă să

strângă lemne de foc din pădurea apropiată. El umblase în jungla dintre satul lui şi un altul căutând bucăţi de buşteni de mărime potrivită pe care i-ar putea folosi drept combustibil. El culesese o cantitate destul de mare şi o pusese în coşul lui *dokha,* când auzi nişte paşi în spatele lui. întâi a crezut că era unul dintre prietenii lui din sat. dar când *s-a* întors, s-a trezit faţă în faţă cu o felină feroce.
Nu e chiar *aşa de* obişnuit să auzi despre un atac de leopard. în mod normal ei sunt buni căţărători şi pot să fie şi mai derutanţi decât tigrii. Localnicii au spus chiar că leopardul poate citi minţile pentru că e aşa de greu de găsit. Câteodată, leoparzii atacă oameni, dar de obicei când sunt intimidaţi sau deranjaţi. Am auzit despre leoparzi venind la marginile Pokharei şi fugind cu găinile sau cu căţelul cuiva, asta e destul de obişnit, dar nu despre vreun atac neprovocat asupra unei persoane. Tek *s-a* alarmat, bineînţeles. El îşi ridică mâinile, una dintre ele ţinând o bucată de lemn pentru foc în apărare, dar leopardul se tot apropia. Spre deosebire de Tek, leopardului nu îi era frică. Sări asupra lui Tek, greutatea corpului lui aproape doborându-l la pământ. Tek se împotrivi animalului, dar el îşi prinse ghiarele în el cu mânie. Cele mai multe dintre loviturile leopardului *au* venit pe faţa şi pe capul lui fek, făcând cicatricile crestate la care Jiwan şi Ramesh se holbau acum îngroziţi.

— Şi cum ai scăpat? rosti pe nerăsuflate Ramesh, trebuia să fi fost mâncat!

— Dacă ar fi fost mâncat nu ar fi aici, spuse Jiwan. Trebuie că s-a întâmplat un miracol!
Tek *dădu* din cap. El ştia că e singurul creştin din sat. Deşi le-a spus părinţilor săi despre decizia lui să-L urmeze pe Dumnezeul adevărat, nu *au* venit cu el. Ei şi restul *satului* ţineau cu fermitate la crezurile hinduse şi la ritualurile zilnice care erau implicate.
— Dumnezeu m-a salvat, explică Tek cu simplitate în timp ce îşi punea şapca la loc. El era acolo. I-am putut simţi prezenţa, cumva, în timp ce leopardul încerca să mă omoare. Dumnezeu nu l-ar fi lăsat să mă omoare. Dumnezeul nostru era acolo tot timpul.
Ramesh şi Jîwan s-au aşezat împietriţi şi au dat din cap. A fost un miracol. Cum altcumva ar fi putut Tek să înlăture un atac atât de violent?
— Mai e doar un lucru, spuse Tek *după* un timp, nu ştiu de ce m-a salvat. Nu trebuia să o facă. Aş fi mers în cer dacă aş fi murit. Dar cred că Dumnezeu m-a salvat pentru un motiv. Are ceva anume ce *vrea* El să fac. Rugaţi-vă împreună cu mine ca să ştiu care ar putea fi planul Lui cu privire la viaţa mea.
Te-ai întrebat vreodată ce *'/rea* Dumnezeu să faci? Sunt atâtea versete în Biblie *care vorbesc* despre faptul că Dumnezeu are un plan pentru poporul Său.

Ieremia 29:11 spune: „Căci Eu ştiu gândurile pe care le am cu privire la voi, zice Domnul." Dumnezeu ştie de ce nu a lăsat leopardul să ia viaţa lui Tek. Poate că Tek, fiind singurul creştin din zona lui, va fi folosit de Dumnezeu să le spună şi altora despre Isus. Poate că zgârieturile lui Tek îşi vor spune povestea singure. Poate că Tek va trăi fiecare zi dependent de Dumnezeu şi asta va fi un magnet pentru cei care caută adevărul. Am putea spune acelaşi lucru despre tine? Dumnezeu ştie de ce eşti cine eşti. El ştie ce îţi place şi la ce eşti bun. El ştie planul pe care îl are cu privire şi la viaţa ta. Când citim Biblia ajungem să ştim cum e Dumnezeu şi ce vrea să facem. Doar uitându-ne la viaţa lui Isus putem afla *aşa de* multe. Aşa că atunci când te gândeşti la viitor sau când te întreabă mătuşica ta (din nou!): „Ce vrei să te faci când vei creşte mare?" gândeşte-te la Tek şi la cicatricile lui şi la planul lui Dumnezeu pentru vieţile noastre.
„Ce *alta cere Domnul de la tine decât să faci dreptate, să iubeşti mila şi să umbli smerit cu Dumnezeul tău"* (Mica 6:8)?

Şarpe? Nu, mulţumesc!

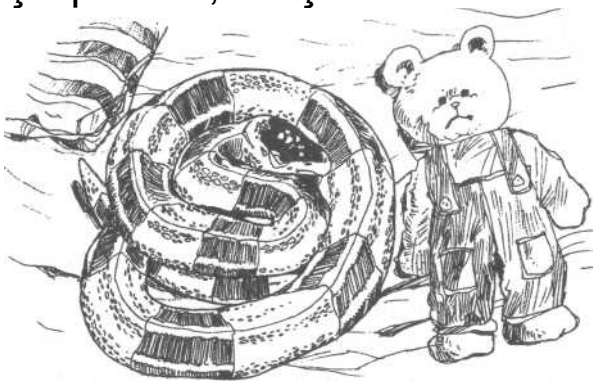

Acum vreo 30 de ani, Ross şi Kathleen au venit din Noua Zeelandă în Nepal. Ei au venit să locuiască împreună cu poporul chepang. Atunci nu erau drumuri în zona Chepang. Grupul de oameni era foarte izolat. Nu se ştiau multe lucruri despre poporul chepang, dar Ross şi Kathleen ştiau că doresc să lucreze cu ei *aşa* că şi-au strâns legume uscate şi de-ale gurii, *saltele,* provizii de gătit şi cele medicale de bază şi au împachetat toate acestea împreună cu cei doi băieţi ai lor, Filip şi Martin, în coşuri pe spatele hamalilor. Apoi au pornit în junglă şi pe potecile *folosite* de chepang până au ajuns *la* micul sat Maiserang.

în Maiserang au putut să închirieze o căsuţă din sat de la una dintre familile locale şi s-au aşezat să locuiască acolo pentru timpul în care vor locui în sat. Casa lor era făcută în stilul chepang tradiţional. Era construită din cărămizi de noroi şi *era* împărţită pe două niveluri. Jumătatea de jos avea un şemineu în mijlocul camerei şi nu avea geamuri. Era un stâlp gros de lemn crestat care ţinea locul unei scări între parter şi etaj. în susul acestui stâlp era altă cameră care era direct sub acoperişul de paie. Era şi un geam la acest nivel, dar era doar unul mic, şi podelele ambelor niveluri era acoperit cu noroi fin portocaliu, bătut bine şi întărit. Viaţa în sat intră curând în rutină. Ross şi Kathleen au început să înveţe limba chepang şi şi-au făcut nişte prieteni. Câteodată, Ross şi prietenii lui mergeau în jungla înconjurătoare la vânat sau pentru cercetări, într-una dintre zilele acestea, Ross şi-a petrecut noaptea în alt sat, iar Kathleen trebuia să fie atentă şi în alertă pentru că ceva a venit în vizită şi ea

trebuia
să se descurce.
Copiii tocmai cinaseră şi *era* timpul de baie. Kathleen pregătise un lighean cu apă caldă la baza stâlpului crestat şi înăuntru îl puse pe Filip, care avea atunci cinci ani, ca să facă baie. El se juca în continuare fericit *aşa* că Kathleen îl înfăşură pe Martin sus unde era salteaua lor, una lângă alta, ca să-l îmbrace cu pijamalele. Ea îl puse jos şi începu să-i dea jos scutecul.
H

pregătindu-se să înfrunte puterea lui de bebeluş ca *sâ-l* facă să *stea* liniştit. Dar de *data asta* Martin nu se foia. Nici nu se uita *la ea. Bl se holba la salteaua* patului lui Filip.
— Mami, spuse el calm cu vocea *lui de bebeluş, e* un „şalpe" pe patul lui Filip.
Kathleen fu norocoasă că nu a împuns acel ultim ac direct prin burtica lui Martin pentru că avea dreptate. Era acolo, răsucit pe *salteaua lui* Filip, păstrându-şi ochii concentraţi calm asupra bebeluşului pe jumătate gol. Un şarpe viu adevărat.
Kathleen nu şi-a luat timp să măsoare din ochi, să pozeze sau să identifice şarpele. Ea nu *s-a* gândit că probabil stătea *acolo doar* încercând să se încălzească de aerul răcoros de afară. Nici nu *şi-a* amintit cât de *des* sătenii au fugărit şerpi afară din propriile acoperişuri din paie, ea doar l-a luat în braţe pe Martin şi îi strigă în josul stâlpului lui Filip:
— Ieşi afară din vană!
— Dar nu am terminat...
— Ieşi! ţipă Kathleen. Şi Filip *s-a* mişcat exact *la* timp. Mişcarea şi zgomotul brusc al lui Kathleen îl deranjase pe şarpe din odihna *lui şi* a început să se târască spre stâlp.
— Grăbeşte-te, Filip! Ieşi şi pleacă de acolo! ţipă Kathleen. Ea lovi şarpele şi el alunecă, apoi căzu prin gaură direct în bazinul cu apă. Kathleen coborî repede

pe stâlp şi după ce i-a pus pe Filip şi pe Martin în siguranţă la o parte, ea ridică ciocanul pe care îl folosea să păstreze podeaua fermă şi plată. Şarpele începu să se mişte. El alunecă afară din lighean şi începu să se mişte spre colţurile întunecate ale casei.
— Nu vreau niciun şarpe în casa mea, se gândi Kathleen. Daţi-vă la o parte, le spuse băieţilor.
Ea ridică ciocanul peste umăr şi apoi îl legănă lăsându-l să cadă pe şarpe, cu putere şi cu viteză.
Există multe tipuri diferite de şerpi în Nepal. Şerpi mici şi orbi, vipere periculoase de grotă şi chiar pitoni care *au* avut la măsurătoare peste 4 metri în lungime! Unii dintre şerpi sunt otrăvitori, unii nu sunt, dar otrăvitori sau nu, amândoi pot să ajungă în casele oamenilor. De cele mai multe ori şarpele doar caută un loc bun şi cald unde să doarmă. în casa ţărănească a lui Ross şi Kathleen ei au venit atraşi de căldura şemineului, dar cu siguranţă că a petrecut mai multe zile ascunzându-se prin paiele acoperişului. Şerpii frecventează casele din sat, dar ei *av* fost găsiţi şi în casele şi în clădirile din oraşe. în timp ce erau în şcoala pentru învăţarea limbii în Pokhara, unul dintre prietenii noştri, Maurice, a găsit un şarpe în baie. El îl găsise încolăcit strâns în jurul ţevii de *sub* chiuvetă. Lucrul care l-a făcut pe Maurice să *se dea înapoi minunându-se a fost faptul că tocmai îşi trimisese cei doi copii ai lui înăuntru să cureţe baia.

Ei au fost acolo jucându-se şi făcând curat pentru o vreme, dar nu văzuseră şarpele *deloc.* Era ca şi când Dumnezeu i-a orbit ca sâ nu îl •*vadă* şi a ţinut şarpele departe de copii.
Atât Kathleen, cât şi Maurice au înfruntat pericolul unui şarpe în locuri neaşteptate, dar în amândouă situaţiile, ca şi în altele mult mai multe de care am auzit. Dumnezeu i-a protejat. Ei nu au ştiut că şarpele *era acolo,* dar Dumnezeu ştia. El ştia exact unde era şarpele şi de ce aveau ei nevoie ca să rămână în siguranţă.
Biblia spune: *„Domnul însuşi va merge înaintea ta. El însuşi va fi cu tine, nu te va părăsi şi nu te va lăsa; nu te teme şi nu te înspăimânta"* (Deuteronomul 31:8). Chiar şi când se întâmplă lucruri neaşteptate în vieţile noastre şi noi suntem surprinşi şi înspăimântaţi. Dumnezeu nu e niciodată aşa. El ştie tot timpul ce se întâmplă şi, chiar când ni se pare o situaţie alarmantă sau trecem printr-o situaţie care ne îngrijorează *cu* privire la ce ar putea să ni se întâmple. El este întotdeauna în control. Noi nu ştim întotdeauna ce urmează să ni se întâmple, dar ştim că Dumnezeu ştie şi că putem să avem încredere în El.

Glosar de cuvinte neobişnuite

Ceainărie Sunt multe „magazine de ceai" în Nepal. Ele sunt ca nişte cafenele simple care vând ceai, biscuiţi, Coca-Cola etc. Ceaiul nepalez e de obicei fierbinte, cu lapte şi cu zahăr, uneori şi condimentat.

Dokho Un coş mare în formă de con care poate fi cărat în spate.

Drumeţie Călătorii prin munţi.

Guhar Cuvântul nepalez pentru „Ajutor!"

Jaimasih Aceasta este versiunea creştină a lui Namaste, salutul nepalez tradiţional. „Jai" înseamnă „cinste lui" sau „laudă lui" şi „Masih" înseamnă Mesia. Aşa că Jaimasih înseamnă „Cinste lui Isus!" sau „Trăiască Isus!"

Jhakri Shaman, persoană de tip medic-vrăjitor, care face „magie" în numele unui zeu hindus, deseori făcând sacrificii şi alte ritualuri ciudate.

Kathmandu Capitala Nepalului.

Muktinath Un sătuc pe ruta de drumeţii Annapurna Circuit, *la* 3710 metri peste nivelul mării.

Pokhara Un oraş mare în Nepal, la vest de capitala «athmandu. Aici locuim noi.

Roksi Un alcool nepalez făcut acasă.

Terai Numele dat unei fâşii de câmpii de-a lungul graniţei de sud a Nepalului.

Chestionar

1. Care este numele celui mai bun loc de observare din Pokhara?
2. De unde spune psalmistul că ne vine ajutorul?
3. Care este numele grupului de oameni care locuiesc la 1000 de metri peste nivelul mării la poalele munţilor Himalaya?
4. *Dokhourile* sunt folosite de cele mai multe ori pentru a căra lucruri. Pentru ce altceva mai sunt folosite?
5. în vreme de necaz, puişorii ascultă cloncănitul mamei lor ca să ştie când sunt în siguranţă. Pe lângă faptul că trebuie să ascultăm de părinţi, ce ar mai trebui să facem?
6. Ce mâncare mănâncă maimuţa Rhesus în sălbăticie?
7. Ce semn distinctiv are ursul brun himalayan pe pieptul lui?
8. Nimeni nu ştie dacă Yeti există cu adevărat în munţii Himalaya *sau* dacă e doar o legendă. Cum ştim că Dumnezeu e real?
9. Cum poţi să ştii mărimea unui urs după urma lui?
10. Soţia lui Sri, Shanti-maya, era pe moarte. Cum *s-a* însănătoşit?
11. De ce oamenii suferă de rău de munte dacă urcă prea repede munţii înalţi?
12. Ce înseamnă să ne purtăm sarcinile unii altora?

13. Până la ce mărime poate creşte un tigru mascul mediu?
14. Ce tip de elefanţi se găsesc în regiunea himalayană?
15. Pot să-ţi aduci aminte cuvântul nepalez pentru râu?
16. Elefanţii au cauzat multe necazuri în sate când s-au „îmbătat". Care e singurul leac pentru păcat în vieţile noastre?
17. Ce este un *jusli-kircR*
18. De ce crezi că Dumnezeu l-a salvat pe Tek de la a fi ucis de leopardul care l-a atacat?
19. Ce vizitator nepoftit se află frecvent în casele din satele munţilor Himalaya?
20. Ce putem face când se întâmplă lucruri neaşteptate, când ne e teamă şi suntem îngrijoraţi?

Răspunsuri la chestionar

1. *Dealul* Sarangkot.
2. Domnul, Creatorul cerurilor şi *al* pământului (Psalmii 121:1-2).
3. Chepang.
4. Ţarc temporar pentru găini.
5. Să-L ascultăm pe Dumnezeu, să citim Cuvântul Său şi să împlinim poruncile Lui.
6. Fructe, insecte şi seminţe.
7. Un „V" alb.
8. Vedem existenţa Lui în creaţie, lucrarea Lui în vieţile oamenilor şi dragostea Lui arătată nouă în Biblie. El ne-a promis că dacă îl căutăm, îl vom găsi (Ieremia 24:4).
9. înmulţim mărimea urmei *cu* 2,5.
10. Deoarece creştinii s-au rugat lui Dumnezeu pentru ea.
11. Pentru că este mai puţin oxigen şi trebuie să te aclimatizezi treptat.

12. Ar trebui să ne pese şi să avem grijă unii de alţii, în special când trecem prin vremuri grele sau suntem tentaţi să facem lucruri care nu sunt bune.
13. Corpul măsoară doi metri lungime şi un metru *la* greabăn.
14. Asiatici.
15. *Khola.*

16. Isus - El e singurul care are puterea să ne schimbe din interior când îi cerem să ne ierte păcatele.
17. *O* omidă păroasă.
18. Pentru că Dumnezeu are un plan pentru viaţa lui şi vrea ca el să le spună şi altora despre Isus.
19. Şerpi.
20. Putem să ne încredem în Dumnezeu pentru că El ştie ce se întâmplă şi pentru că El este în control.

Referinţe

Interviuri şi corespondenţă prin e-mail: Rebekah Tămang, Anne Herr, Ross şi Kathfeen Caughiey, Morna Lincoln, Terry Lachance.
Cărţi:
Finlay, H., Everist, R. şi Wheeler, T. *Nepal,* Lonely Planet
Publications. Australia, 1999. Majupuria, Ţrilock Chandra. *Wild is Beautiful. Introduction to the Magnificent Rich and Varied Fauna and Wildlife of Nepal.* S.
Devi, India, 1981. Mishra, Hemanta R, şi Mierow, Dorothy, *WHd Animals of Nepal.*
Ratna Pustak Bhandar, Nepal. Whalley, *P. Eyewitness Gvides: Butierfly and Moth.* Dorling
Kindersley, Londra, 1988.
Periodice:
National Geographic Magazine. May 2003 „Everest", p. 2-34.
Alte resurse:
„Mountains Sickness and other Hazards in the Nepal Himalaya". Broşură distribuită de The Himalayan Rescue Association, *P. O.* Box 49HH, Dhobichour, Lazimpat Kathmandu, Nepal.
Penny Reeve *s-a* născut în Australia şi lucrează pentru International Nepal Fellowship, susţinând lucrarea medicală şi de dezvoltare comunitară a populaţiei din Nepal.

Alte cărţi pentru copii disponibile la editura Casa Cărţii:
Aventuri îh Africa, de Dick Anderson **Aventuri în Munţii Stâncoşi,** de Betty Swinford **Biblia clasică pentru copii,** de Rhona Davies **Biblia piticilor,** de Bethan James şi Yorgos Sgouros **Naşterea Domnului. Carte-puzzle,** de Christina
Goodings
Arca lui Noe. Carte-puzzle, de Christina Goodings **Corabia fantastică a lui Noe,** Steve Smallman şi Tim Dowley
în curs de apariţie: **Enciclopedia despre** Isus, de Uis Rock